

معبر بی سد

حق صد درصد مردم است

مسئول واحد اجراییات خدمات شهری از اقدامات اخیر این واحد برای برخورد با سد معبری گوید

۴

شاعران کوچک زباله‌ها

معابر خمینی شهر این روزها شاهد صحنه‌های فراوانی از زباله‌گردی کودکان و نوجوانان شهر است

مدت‌هاست در معابر شهر، شاهد تردد کودکان و نوجوانانی هستیم که با یک گونی کثیف نخ‌نما یا یک گاری که به‌سختی راه می‌رود، در حال جمع‌آوری اقلام بازیافتی از بین زباله‌ها، داخل جوی‌های آب و معابر هستند. اغلب ما در واکنش به این صحنه‌های ناخوشایند، نچ‌نچ می‌کنیم؛ اما راه خود را می‌رویم؛ چرا که کاری از دست ما شهروندان بر نمی‌آید. این اطفال کم‌سن‌وسال، اقلام بازیافتی را پس از جمع‌آوری، به انبارهایی در سطح شهر و اغلب واقع‌شده در خیابان باغبان تحویل می‌دهند و درآمد ناچیزی به خانه می‌برند. ماحصل جست‌وجو در سطح شهر و گفت‌وگو با چند تن از این نوجوانان، نکات قابل‌تأملی است که در ادامه می‌خوانید. «۲۲ کیلو و ۴۰۰، بگو ۲۲ و نیم، می‌شه به عبارتی ۱۲۳ هزار و ۷۵۰ تومان.» اینجا انبار ضایعاتی در خیابان باغبان است. حمید، شاگرد صاحب انبار، گونی ۲۲ کیلو و ۴۰۰ گرمی را که تا خرخره پر است از بطری پلاستیکی نوشابه و آب و پاکت کاغذی شیر و مقوای کارتن، از روی صفحه باسکول پایین می‌کشد و خالی می‌کند و گونی را به بهنام، نوجوانی که گونی را آورده است، پس می‌دهد. از دسته ده‌هزاری‌ها، ۱۲ تا می‌شمرد و می‌گذارد کف دست بهنام و بقیه‌اش را هم از پول‌های خرد می‌دهد. بهنام اسکناس‌ها را لوله می‌کند در جیبش و با گاری‌اش دوباره به راه می‌گذارد؛ برای جمع‌کردن دوباره و آوردن و فروختن. او یکی از ده‌ها فردی است که این روزها، با جمع‌کردن زباله‌های قابل‌فروش از سطل‌های پسماند کنار خیابان و داخل جوی‌ها و... خرج خانواده‌شان را درمی‌آورد. همراهش می‌شود و می‌پرسد: «چرا با این سن وسال کار می‌کنی و درس نمی‌خوانی؟» از پاسخ طفره می‌رود. همراهی‌ام جواب نمی‌دهد. کمی آن طرف‌تر، نوجوان دیگری پرسه می‌زند. با دست اشاره می‌کند که برایمان تخمه بخر. از سوپری اطراف، کمی تخمه می‌خرم. حالا آن نوجوان دیگری هم کنار او ایستاده است. همان‌طور که چیلیک چیلیک تخمه می‌شکند، سؤالم را تکرار می‌کنم و از دوستش می‌پرسم. می‌گوید: «برادرم است. پدرمان از کار افتاده شده. برای همین کار می‌کنیم.» می‌خواهم گفت‌وگو را ادامه دهم؛ اما دو برادر خجالتی‌اند، راهشان را می‌گیرند و می‌روند...

پوریا پیمان

۲

سفرنامه «پلو» در خمینی شهر

نگاهی به نقش غذاهای محلی سده و بررسی گذرگاههای خوراک در شهرستان

۳

چند و چون نخودچی‌های دوآتشه

نگاهی به شغل سنتی نخودبریزی

۸

صفحه محلات

پردیسی آرمیده دریای کوه

فرصت

سال شانزدهم | چهارشنبه ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۳

جامعه

راهِبرِد

باز هم خمینی شهر عقب ماند

منابع مالی بیش از هزار طرح کشوری با انتخاب مالیات دهندگان تأمین می‌شود اما سهم شهرستان ما صفر است!

هیئت وزیران به پیشنهاد وزارت امور اقتصاد و دارایی و به استناد اصل یکصدوسی‌وششم قانون اساسی جمهوری اسلامی، آیین‌نامه اجرایی نشان‌دارکردن مالیات‌ها را در تیرماه سال جاری تصویب کرد. در این آیین‌نامه عنوان شده است سازمان برنامه‌بودجه کشور موظف است با همکاری وزارت امور و اقتصاد و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) یک‌درصد از تمام درآمدهای مالیاتی را به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اولویت‌دار موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه برحسب انتخاب مؤدیان مالیاتی اختصاص دهند. همچنین در تبصره ۲ این قانون آمده است صراف‌طرح‌های خاتمه‌یافته اولویت‌دار از نوع احداث، توسعه و تجهیز که با تخصیص کامل بودجه از محل درآمدهای موضوع این آیین‌نامه، امکان خاتمه‌یافتن آن‌ها تا پایان همان سال وجود داشته باشد با اولویت طرح‌های حداکثر منافع عمومی در استان از سوی سازمان برنامه‌بودجه کشور انتخاب و اعلام می‌شوند.

طبق قانون فوق، تمامی مؤدیان مشمول تبصره (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم می‌توانند پیش‌نهاد تخصیص مالیات‌پرداختی خود را به طرح‌های موضوع این آیین‌نامه ارائه دهند. سازمان برنامه‌بودجه کشور نیز مکلف است حداکثر تا (۱۵) روزه پس از تخصیص مبلغ، گزارش منابع تخصیص‌یافته به هر یک از طرح‌های مشمول را جهت انتشار عمومی به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کند. هزار و ۹۱۵ طرح برای ملی و استانی برای انتخاب مؤدیان در فرم تبصره ماده ۱۰۰ بازگذاری شده که تا ۳ مرداد برای هزار و ۶۰۲ طرح جهت تخصیص مالیات‌های پرداختی توسط مؤدیان انتخاب شده است. نکته جالب توجه این است که ۱۴۲ طرح به‌طور کامل از این طریق تأمین اعتبار شده‌اند. بیشترین انتخاب و تخصیص مالیات توسط مؤدیان به طرح‌ها مربوط به استان‌های خراسان رضوی، کردستان، سیستان و بلوچستان، فارس و گیلان بوده است. مدیرینا (مدیرکل امور مالیاتی استان اصفهان) در گفت‌وگو با خبرگزاری ایماا با اشاره به استقبال و اعلام رضایت مؤدیان از نشان‌دار کردن طرح‌ها برای صرف مالیات پرداختی گفت: طرح‌های نشان‌دار برای هزینه‌کرد مالیات در هر استانی متفاوت است. این طرح برای نخستین بار در کشور اجرا می‌شود و برای استان اصفهان طرح‌های بهسازی راه اصلی محور ناابین انارک، تخریب و بازسازی مدرسه داوودی، ایجاد تاسیسات فاضلاب چادگان، رف نقاط حادثه‌خیز، تخریب و بازسازی مدرسه صدر تعریف شده است.

✓ طرح‌های آموزشی و فرهنگی، عمرانی و محیط‌زیستی، زیرساختی و جاده‌سازی از طرح‌های نشان‌دار مالیاتی استان هستند
اگر نگاهی به طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام با کاربری پزشکی، ورزشی، فرهنگی و... خمینی شهر بیندازیم، درمی‌یابیم این شهرستان که در برخی از سرانه‌ها پایین‌ترین سهم استان اصفهان را دارد، بایستی در اولویت طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها قرار گیرد. درآمد وصولی مؤدیان مالیاتی در شهرستان خمینی شهر و شهروندان این شهر در سایر نقاط استان اصفهان به‌خصوص شهرک صنعتی محمودآباد به‌قدری بالاتر است که در صورت فراگیری برخی از این طرح‌ها در فهرست نشان‌دارهای مالیاتی و استقبال سرمایه‌داران و فعالان اقتصادی خمینی شهر منابع مالی لازم برای پیشرفت و اتمام آن‌ها تأمین خواهد شد.

متأسفانه با وجود طرح‌های نیمه‌تمام بسیار در خمینی شهر، هیچ‌کدام در فهرست طرح‌های نشان‌دار مالیاتی استان اصفهان واقع نشده‌است. این در حالی است که طرح‌های نیمه‌تمام شهرهایی مانند چادگان و انارک در اولویت‌های این فهرست قرار گرفته‌اند.

نگاهی به طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی که در فهرست نشان‌دارهای مالیاتی استان اصفهان قرار گرفته نشان می‌دهد، امکان اتمام همه آن‌ها پایان سال وجود ندارد. به‌عنوان نمونه تخریب و بازسازی دو مدرسه صدر و داوودی در شهر اصفهان در عرض ۱۰ ماه (فاصله بین اردیبهشت تا اسفند طبق متن قانون) قابلیت اجرایی ندارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت احتمالاً فازبندی طرح‌های مذکور در برنامه فوج نگاجنده شده است؛ شرایط ویژه‌ای که برای طرح‌های اولویت‌دار خمینی شهر نیز باید اجرائی شود.

بیمارستان ساعی، اردوگاه آموزش وپرورش واقع در منطقه صنعتی دوشاخ، چند مدرسه نیمه‌تمام در شهرستان، استخر نیمه‌کاره مجموعه ورزشی مالک اشتر در محله هرستان، اتمام مرمت چند اثر تاریخی مانند برج کیوتر جوی‌آباد قدیم، احداث مجموعه ورزشی در بلوار گل‌ش‌بوی محله قرطمان، طرح‌های توسعه‌ای و درمانی بیمارستان آیت‌الله اشرفی و ۹ دی منظر، حوزه علمیه نیمه‌تمام واقع در خیابان شریعتی شمالی، فرهنگسرای امیرکبیر و... تنها چند طرح نیمه‌تمام اولویت‌دار است که انتظار می‌رود بخشی از آن در فهرست نشان‌دارهای استان اصفهان در سال آینده باشد. علاوه بر طرح‌های نیمه‌تمام ذکرشده، می‌توان با تعریف امکانات شهری نیز بهره برد.
بی‌شک جامنای سالی ورزشی سه‌هزارنفری شهرستان خمینی شهر که مجوز آن پیش‌تر اخذ شده، می‌تواند از این راه به ثمر بنشیند. همچنین با توجه به‌شرط عام‌المنفعه بودن طرح تعریف‌شده می‌توان هتل امامزاده سید محمد (ع) را نیز با هدف ایجاد درآمد پایدار اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان و آستان این امامزاده واج‌التعمیم در این‌گونه فهرست‌ها جامنایی کرد.

بیمارستان ساعی، طرح‌های عمرانی بیمارستان‌های آیت‌الله اشرفی و ۹ دی، اردوگاه آموزش وپرورش، احداث مجموعه ورزشی محله قرطمان، برج کیوتر جوی‌آباد قدیم و... تنها چند نمونه از طرح‌های اولویت‌دار خمینی شهر هستند که در انتظار بودجه به سر می‌برند.

دقت‌مطالعات اجتماعی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی که در مرداد سال گذشته منتشر شد، با‌عنوان «چالش‌های نظارت مؤثر بر عدم استفاده از کار کودکان» نوشت: تعدادی از کودکان به‌دلایل مختلف از جمله فقر خانوارها در اشکال مختلفی از «کار کودک» مانند کار در

کارگاه‌ها مشغول به‌کار هستند. براساس این تعریف، کار کودک «به‌عنوان کارهایی تعریف می‌شود که کودکان را از دوران کودکی، ظرفیت و توانایی و شأن‌شان

محروم می‌کند و برای رشد فیزیکی و روانی آنها مضر است». براساس آمارها، کار کودک گریبان‌گیر حدود ۸ درصد و با احتساب کودکان خانه‌دار حدود ۱۵

کار کودک گریبان‌گیر حدود ۱۵ درصد از کودکان کشور است

درصد از کودکان کشور است، در این میان حدود ۱۰ درصد از کودکان کار به مدرسه نمی‌روند.
در این گزارش عنوان شده‌است که کودک‌به‌دلیل آسیب‌های آن به‌لحاظ

به‌منظور کاهش کار کودکان، اقدامات و حمایت‌های لازم از کودکان را به‌عمل‌آورد. به‌رغم منع قانونی این کارها، برحسب گزارش‌های مختلف، کودکان گماکان در فعالیت‌های اقتصادی مورد سوء استفاده ویژه‌کشی قرار می‌گیرند. سوء استفاده از کودکان نشان دهنده ضعف در ضمانت اجرای قوانین و نبود سازوکار مناسب جهت نظارت مؤثر بر عدم استفاده از کار کودک است، به‌عبارتی ضعف در اجرای قوانین و عدم نظارت مؤثر بر کارگاه‌ها

شاعران کوچک زباله‌ها

گزارشی از گردش مالی و آسیب‌های اجتماعی فعالیت کودکان بازبافتی

در درس اجتماعی و اقتصادی تبدیل شده و گردانندگان پیدا و ناپیدای آن تحت‌عنوان مقایا، با اجیر کردن زباله‌گردان، سود سرشاری به جیب می‌زنند. در این میان، ورود کودکان و نوجوانان به‌عنوان زباله‌گردانی که با کمترین دستمزد، بیشترین درآمد را نصیب بازار میلیاردری بازبافت می‌کنند، یک آسیب اجتماعی غیرقابل‌انکار است.
ازقام واعدادی که درباره تراکتش‌های مالی و درآمدهای ناشی از بازبافت زباله در کشور مطرح می‌شود، هوش از سر هر شنونده‌ای می‌پراند.
آمارها نشان می‌دهد تولید زباله در ایران سالانه ۳۰ میلیون تن و گردش مالی این میزان زباله معادل ۱۰ میلیارد دلار است. در حوزه بازبافت، برخی کودکان و نوجوانان توسط افراد دیگری اجیر می‌شوند تا ضایعات را برای آن‌ها جمع‌آوری کنند و در قبالتش، روزانه دستمزدی را دریافت می‌کنند.
کودکان و نوجوانان، چه اجیرشده باندها باشند و چه به‌صورت فردی اقدام به جمع‌آوری بازبافت و زباله گ‌ردی کنند، بی‌تردید غرق در انواع آسیب‌های اجتماعی و اخلاقی می‌شوند.»
عضو هیئت‌علمی دانشگاه شهید بهشتی در این باره می‌گوید: «زباله‌گردی جزو وضعیت‌های مخاطره‌آمیز برای کار کودکان لحاظ می‌شود. به‌رغم وجود قانون حمایت از اطفال و نوجوانان و قانون ممنوعیت کار کودکان زیر ۱۵ سال و مشخص بودن وظایف سازمان‌ها و نقش و عملکردی که در این حوزه دارند، متأسفانه هر روز شاهد افزایش این معضل اجتماعی هستیم.»
عابدی در گفت‌وگو با پایگاه خبری تحلیلی شهر پیر این مسئله تأکید دارد که چرخه معیوب این روند باعث شده‌است نه‌تنها در این بخش جلو نمی‌رویم، بلکه عقب‌تر هم قرار می‌گیریم.

او می‌افزاید: «زمانی که با چالش محمدحسین قربانی رده سنی کودکان کار را زیر ۱۸ سال عنوان می‌کند و می‌افزاید: «در شهرستان خمینی‌شهر فعالیت پژوهشی و تحقیقاتی در این موضوع انجام نشده‌است.» رئیس اداره بهزیستی خمینی‌شهر درصد مهاجران را بیش از بومی‌ها در بین کودکان کار می‌داند «همه کودکان کار بازمانده از تحصیل‌اند و شاید تعداد خیلی کمی از این کودکان مشغول به تحصیل باشند.»
پنهام و برداش دو تن از این کودکان زباله‌گرد بودند که در گفت‌وگو با ن‌ها دانستم هر دو مشغول به تحصیل هستند و از سر ناچاری، زباله‌گردی می‌کنند.
چخابان باغبان را ادامه می‌دهم و به چهارراه دولت می‌رسم. دخترکانی را می‌بینم که مشغول فروش گل‌های قرمز رنگ به خودروه‌های عبوری‌اند. کمی آن‌طرف‌تر، کودکانی که در زباله‌ها به دنبال اقالم بازبافتی می‌گردند و می‌جویند، این تصویر نمادین، شیبه آن عکس معروفی است که کودک فقیری را در حال‌گداییی زیر صندوق صدقات ثبت کرده بود.

✓ آسیب‌های زباله‌گردی کودکان

کودکان و نوجوانان، چه اجیرشده باندها باشند و چه به‌صورت فردی اقدام به جمع‌آوری بازبافت و زباله

یکی از عمده‌دلایل شکل‌گیری کار کودک است. بررسی‌های این گزارش حاکی از آن است که ماهیت تعدادی از کارهای کودک به‌ویژه بدترین اشکال آن به‌گونه‌ای است که نظارت بر آنها و لذا حذف آنها را دشوار می‌کند. کارهای خانگی، کارهای غیرقانونی نظیر خرابه‌جایی مواد مخدر، کار در مناطق دشوار و دور از نظارت نظیر کولبری، سوء استفاده جنسی از کودکان در زمینه‌های مختلف نمونه‌ای از این کارها هستند

✓

✓

و خانواده هستند و به دلایل مختلفی از خانواده خود جدا شده‌اند و تنها به‌صورت گروه‌های کوچک و گاه زیر پوشش باند‌های تبهکار زندگی می‌کنند.
سومین گروه کودکانی که قبلاً بی‌خانمان بوده‌اند، اما در حلال حاضر در سرپناه‌ها و مراکز حمایتی نگهداری می‌شوند، چهارمین گروه کودکانی هستند که دارای خانه و خانواده هستند و با خانواده خود زندگی می‌کنند؛ اما به دلایل مختلف و عمدتاً فقر، بیشتر وقت خود را در خیابان می‌گذرانند.»
به گفته فاطمی، این گروه از کودکان خودشان به دو گروه تقسیم می‌شوند؛ گروهی از آنان در خیابان به کارهای مختلف می‌پردازند (از قبیل جمع‌آوری زباله و بازبافت، فروش گل، روزنامه، آدامس، زباله گردی، واکس‌زنی و...) این گروه کودکان کار و خیابان را تشکیل می‌دهند. گروه دیگری به‌تنهایی یا همراه پدر و مادر خود به‌گدایی مشغول هستند و برخی از آن‌ها در سنین بسیار کم، به‌عنوان ابزاری برای تکدی‌گری مورد سوء استفاده قرار می‌گیرند.

✓ سمفونی فقر

امروز ۱۷ شهریور است. حدود ساعت ۵ عصر. در بلوار توچید در مرکز شهر تهران می‌کنم. مادری با پسر ۱۴-۱۳ ساله اش که معلوم نیست بومی هستند یا مهاجر، گاری به دست در حال حرکت‌اند. در کنار جوی‌های آب، هر جا به زباله‌ای برمی‌خورند، می‌آوند تا رزق شان را- که همان بازبافتی هاست- بچویند و به خیرداران عمده بفروشند و اندک درآمدی کسب‌کنند. این‌ها نشانه‌هایی آشکار از رقص فقر است؛ رقص فقر در خیابان‌های شهری که ممتولان و خیریه‌ها و خیران بسیار دارد. اما هنوز خانه‌هایی در کوچه‌های آن هست که سفره‌شان باید با گشتن میان زباله‌ها پ‌ر شود.

✓ در جست‌وجوی متولیان

از رئیس اداره بهزیستی شهرستان درباره آمار این کودکان در خمینی‌شهر می‌پرسم. می‌گوید این نیروی انتظامی پیگیری کند. از نیروی انتظامی پیگیر می‌شوم. می‌گویند از فرمانداری بی‌رسید و... به‌راستی متولی تدبیر در قبال افزایش "کودکان کار و خیابان" در خمینی شهر چیست؟
منظورم از این تدبیر البته طرح‌های مسکن و موقتی جمع‌آوری و بگریبند نیست؛ چراکه وقتی بهداشت جهانی، یونیسف، آژانس بین‌المللی) می‌گوید: «کودکان خیابانی را می‌توان براساس وضعیت زندگی آن‌ها به چهار گروه تقسیم‌بندی کرد؛ اولین گروه کودکان بی‌خانمان هستند که خانه و خانواده ندارند و در خیابان زندگی می‌کنند. این کودکان را اصولاً کارت‌ن خواب هم می‌گویند. دومین گروه کودکانی که دارای خانه

در جستجوی ریشه‌های ظهور معضلات و نا به‌سامانی‌هایی از این دست به‌عواملی برمی‌خوریم که هر کدام متولی خاص خود را دارد که از خانه تا مدیریت شهری را دربر می‌گیرد و کاهش این معضلات عملکرد صحیح این متولیان را می‌طلبد. از جمله این موارد می‌توان اشاره کرد به:

■ اعتیاد پدران و مادران و در نتیجه رها شدن فرزندان معضشان در آفتاب سودجویان و مفسدان

■ حضور مهاجران و اتباع در کشور به‌صورت غیرقانونی

■ رشد قارچ گونه مراکز خرید

■ بازبافت و اهبام در قوانین صدور مجوز برای این مراکز

■ رعایت نکردن قانون تفکیک زباله

از مواد بازبافتی از مبدا توسط شهروندان

■ هدفمند نبودن عملکرد برخی

✓

✓

✓

✓ پوریا پیمان

مدت‌هاست در معایر شهر، شاهد تردد کودکان و نوجوانانی هستیم که با یک گونی کیف‌نخ‌ما یا یک

گاری که به سبختی راه می‌رود، در حال جمع‌آوری اقلام بازبافتی از بین زباله‌ها، داخل جوی‌های آب و معایر هستند. اغلب ما در واکنش به این صحنه‌های ناخوشایند، نتایج می‌گیریم؛ اما راه خود را می‌روییم؛ چرا که کاری از دست ما شهروندان

بر نمی‌آید. این اطفال کم‌سن و سال، اقلام بازبافتی را پس از جمع‌آوری، واقع‌شده در خیابان باغبان تحویل می‌دهند و درآمد ناچیزی به‌خانه می‌برند. ما حاصل جست‌وجو در سطح شهر و گفت‌وگو با چند تن از این نوجوانان، نکات قابل‌تاملی است که در ادامه می‌خوانید.

«۲۲ کیلو و ۲۲۰۰، ۱۶۰۰، نیم، می‌شه به‌عبارتی ۱۲۲ هزار و ۷۵۰ تومان.» اینجا انبار ضایعاتی در خیابان باغبان است. حمید، شاگرد صاحب انبار، گونی ۲۲ کیلو و ۴۰۰ گرمی را که تا خرخره پر است از بطری پلاستیکی نوشابه‌و آب و پاکت کاغذی شیر و مقوای کارت‌ن، از روی صفحه باسکول پایین می‌کشد و خالی می‌کند و گونی را به‌په‌نام، نوجوانی که گونی را آورده است، پس می‌دهد. از دسته دهراری‌ها، ۱۲ تا می‌شمرد و می‌گذارد کف دست په‌نام و بقیه‌اش را هم از پول‌های خرد می‌دهد. په‌نام اسکانس‌ها را روله‌وه می‌کند در جیبش و با گاری‌اش دوباره به راه می‌افتد؛ برای جمع‌کردن دوباره و آوردن و فروختن. او یکی از ده‌ها فردی است که این روزها، با جمع‌کردن زباله‌های قابل‌فروش از سطل‌های پسماند کنار خیابان و داخل جوی‌ها و... خرج خانوادشان را درمی‌آورد.

همراهش می‌شود و می‌پرسم: «چرا با این سن و سال کار می‌کنی و درس نمی‌خوانی؟» از پاسخ طفره می‌رود. همراهی‌ام جواب نمی‌دهد. کمی آن‌طرف‌تر، نوجوان دیگری پرسه می‌زند. با دست اشاره می‌کند که برایم تخمه بخور. از سوپری اطراف، کمی تخمه می‌خرم. حالا آن نوجوان دیگری هم کنار او ایستاده است. همان‌طور که چیلیک چیلیک تخمه می‌شکند. سؤلّم را تکرار می‌کند و از دوستش می‌پرسم. می‌گوید: «برادرم

از رئیس اداره بهزیستی شهرستان درباره آمار این کودکان در خمین‌شهر می‌پرسم. می‌گویند از نیروی انتظامی پیگیری کنید. از نیروی انتظامی پیگیر می‌شوم.

و... به راستی متولی تدبیر در قبال افزایش "کودکان کار و خیابان" در خمینی شهر کیست؟

✓

✓

✓

گردشگری خوراک یا گردشگری غذا در واقع یکی از مواردی است که می تواند باعث جذب توریست و گردشگر به یک منطقه خاص شود. گردشگری خوراک که در لاتین به صورت Gastronomy Tourism یا Tourism Culinary tourism شناخته می شود، واژه‌ای یونانی است. گفته می شود در حدود دهه ۷۰ و ۸۰ میلادی، گردشگری خوراک تنها به این صورت شناخته شده بود که مسافران برای خوردن غذایی خاص به یک منطقه

خاص سفر می کردند.

چیزی که این روزها باعث اهمیت صنعت گردشگری خوراک می شود گستردگی آن است که به فرهنگ و عادت‌های غذایی و شیوه مصرف، در مناطق مختلف جغرافیای اشاره دارد. این شیوه مصرف غذا می تواند شامل زمان، مکان و دلیل مصرف غذا باشد. گردشگری خوراک یا گردشگری غذایی را می توان به عنوان یک پدیده اجتماعی معرفی کرد که به طور معمول با یک

گردشگری خوراک منبع پردرآمد شهرها

بازدید کلی از مراحل و نحوه تهیه غذا همراه است. این بازدید شامل آشنایی با انواع خوراکی و نوشیدنی، بررسی میکروبیولوژی مواد خوراکی، بازدید

غذایی محسوب می شود.

شاید در نگاه نخست، گردشگری خوراک تنها بتواند بر روی جسم انسان تأثیرات مثبت داشته باشد اما این مبحث از گردشگری نیز می تواند تأثیرات بسیار مثبتی بر روح و روان انسان های مختلف داشته باشد. به عنوان مثال آشنا شدن با عادت های غذایی مناطق مختلف جغرافیایی می تواند برای گردشگران بسیار جالب باشد. جالب است بدانید گفته می شود

غذای محلی در گردشگری

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.

غذای محلی در گردشگری

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.
غذای محلی، به غذاهایی گفته می شود که در یک منطقه خاص، به روشی خاص و با استفاده از مواد و تکنیک های محلی پخته می شود. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.

غذای محلی در گردشگری و اهمیت آن

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.

غذای محلی، به غذاهایی گفته می شود که در یک منطقه خاص، به روشی خاص و با استفاده از مواد و تکنیک های محلی پخته می شود. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.
غذای محلی، به غذاهایی گفته می شود که در یک منطقه خاص، به روشی خاص و با استفاده از مواد و تکنیک های محلی پخته می شود. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.
غذای محلی، به غذاهایی گفته می شود که در یک منطقه خاص، به روشی خاص و با استفاده از مواد و تکنیک های محلی پخته می شود. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.

غذای محلی یکی از مهم ترین عوامل جذب گردشگر به یک منطقه محلی است. این نوع غذاها می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. در این مقاله، ما به بررسی اهمیت غذای محلی در گردشگری خواهیم پرداخت.
غذای محلی، به غذاهایی گفته می شود که در یک منطقه خاص، به روشی خاص و با استفاده از مواد و تکنیک های محلی پخته می شود. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.
غذای محلی می تواند به گردشگران یک تجربه جدید و متفاوت بدهد. این نوع غذاها اغلب به روش های سنتی و خانوادگی پخته می شود و به عنوان بخشی از فرهنگ و هویت یک منطقه محلی در نظر گرفته می شود.

مانند سرشیر سدهی در زمستان و تنها در چند مغازه کوچک در شهر قابل فروش است. حتی حلیم باقالی را که شناخته شده تر است و طرفداران بیشتری هم دارد، باید از این مغازه های کوچک تهیه کرد و هیچ رستورانی برای عرضه این خوراک ها که عمدتاً به عنوان صبحانه مصرف می شوند وجود ندارد، چگونه می توان توقع داشت مسافر برای این خوراکی های محلی و خوشمزه به شهر سفر کند و بعد از تهیه، آن را در بوستان های شهری یا در خودروی شخصی نوش جان کند؟ نبود رستوران های سنتی که غذاهای محلی شهر را عرضه کند خودش به تنهایی مانعی برای گردشگری است.
متأسفانه در خمینی شهر به غیراز چند مورد محدود، رستوران سنتی موردپسندی برای عرضه غذاهای محلی شهر وجود ندارد و این نوعی ضعف در رسید گردشگری شهرستان تلقی می شود.
مثلا کشور فرانسه به قهوه شهروه است؛ اما جالب است بدانیم این کشور بیش از ۵۰۰ نوع قهوه متفاوت دارد یا ایتالیا از تنوع زیادی در پخت و تهیه انواع ماکارونی ولازانی بهره مند است. آمری هم که به عنوان یک غذای محلی در شهر مشاهده کرد. نمونه موفق گردشگری خوراک را می توان شهرهای استان گیلان، برخی شهرهای جنوبی

مانند کیش یا اصفهان بدانیم. کمتر کسی است که به شهرهای جنوبی مانند کیش سفر کند و باقالی را که شناخته شده تر است و طرفداران بیشتری هم دارد، باید از این مغازه های کوچک تهیه کرد و هیچ رستورانی برای عرضه این خوراک ها که عمدتاً به عنوان صبحانه مصرف می شوند وجود ندارد، چگونه می توان توقع داشت مسافر برای این خوراکی های محلی و خوشمزه به شهر سفر کند و بعد از تهیه، آن را در بوستان های شهری یا در خودروی شخصی نوش جان کند؟ نبود رستوران های سنتی که غذاهای محلی شهر را عرضه کند خودش به تنهایی مانعی برای گردشگری است.
متأسفانه در خمینی شهر به غیراز چند مورد محدود، رستوران سنتی موردپسندی برای عرضه غذاهای محلی شهر وجود ندارد و این نوعی ضعف در رسید گردشگری شهرستان تلقی می شود.
مثلا کشور فرانسه به قهوه شهروه است؛ اما جالب است بدانیم این کشور بیش از ۵۰۰ نوع قهوه متفاوت دارد یا ایتالیا از تنوع زیادی در پخت و تهیه انواع ماکارونی ولازانی بهره مند است. آمری هم که به عنوان یک غذای محلی در شهر مشاهده کرد. نمونه موفق گردشگری خوراک را می توان شهرهای استان گیلان، برخی شهرهای جنوبی

تفاوت پخت در غذاهای محلی سده خودش نوعی جاذبه به حساب می آید و این تنوع می تواند عامل مؤثری برای رقابت آفرینی و جذب گردشگر باشد.

متأسفانه در خمینی شهر به غیراز چند مورد محدود، رستوران سنتی موردپسندی برای عرضه غذاهای محلی شهر وجود ندارد و این نوعی ضعف در رسید گردشگری شهرستان تلقی می شود که باید اصلاح شود

گردشگر راننداری می شود. رشت (مرکز استان گیلان) بعد از ثبت جهانی به عنوان شهر خلاق در حوزه

خوراک شناسی (در سال ۱۳۹۴) در این زمینه پرکار ظاهر شد. کلنگ گذرگاه خوراک این شهر در زمینی به مساحت هزار و چهارصد مترمربع و با مشارکت ۲۰ میلیارد ریالی بخش خصوصی سال گذشته به زمین زده شد. شهرداری منطقه ۸ تهران هم همین رویه را برای نخستین بار در محدوده شرق تهران (بلوار شاهد) با عنوان «گذر گردشگری بրکت» آغاز کرد و برای رونق آن، اجاره غرفه ها را تا شش ماه نخست با تخفیف ۵۰ درصدی در نظر گرفت. در این گذرگاه ۲۷ غرفه عرضه مواد غذایی در نظر گرفته شد که در مجاورت یک بوستان محلی نشاط و سرزندگی را به ساکنان آن منطقه سرازیر کرده است.
در استان اصفهان هم به نوعی می توان گذر گردشگری و غذا را در «شهرپاریزویها» مثال زد. بهرحال راه اندازی این گذرگاه ها که کم کم فراگیر می شود، تجربه ای نو در توسعه سند گردشگری محسوب می شود و البته در خمینی شهر هم این الگو به صورت ناقص اجرا شده است.
خیابان آتشیگاه و بلوار العنبر به همراه خیابان شریعتی شمالی دو نمونه ناقص این نوع گردشگری هستند. وجود تعداد بسیار زیادی باغ رستوران در خیابان آتشیگاه که متأسفانه در فضای مجازی و شب و فاصله زیاد نازوان نمی توان مشاهده شده اند یا تعداد زیادی مغازه فروش غذاهای فست فود در خیابان شریعتی شمالی اگرچه می تواند رقابت آفرین باشد، دچار ضعف اند. محدودیت عرضه غذا با تنوع زیاد، نبود دیگر جاذبه ها به عنوان مکمل سید گردشگری، نبود جای پارکینگ، ناهنجاری های بصری، نام گذاری های عمدتاً نامناسب، تبلیغات ضعیف و... نمونه هایی از نقاط ضعف این مجموعه ها هستند.

اغذیه فروشی های خیابان شریعتی شمالی را غذاهای زودپخت تشکیل می دهند. چند رستوران محدود این خیابان هم غذاهای ایرانی ساده و نه بعضاً شخص عرضه می کنند و خبری از غذاهای محلی نیست. در این خیابان هیچ رستوران سنتی یا امروزی برای جذب گردشگر از خارج از شهر وجود ندارد و ترافیک سنگین خیابان هم باعث کلافگی عابران پیاده و خودروهای

جديد، می تواند بیشتر از جسم، بر روح و روان انسان تأثیرات مثبت ایجاد کند. گفته می شود که آشنایی با غذای جدید می تواند در افراد مختلف هیجان مثبت ایجاد کند.
یکی از مهم ترین مسائلی که نیاز است به آن توجه داشته باشیم، فراموش نشدن فرهنگ نیکان است. در واقع ما باید بتوانیم با کمک روش های مختلف به فراموش نشدن تاریخ کمک کنیم.

تأثیرات فرهنگی و اجتماعی غذای محلی در گردشگری

بازوی کمکی حساب کرد. خیابان شریعتی شمالی گرچه تعداد بالایی رستوران و مغازه برای ارائه غذاهای زودپخت دارد، نبود پارکینگ، ضعف در تبلیغات، عدم عرضه غذاهای محلی، نام گذاری های نامناسب و دیگر موارد موجب شده تا این ظرفیت اکنون به معضلی برای ساکنان آن مناطق و عابران تبدیل شود.

به نظر می رسد با توجه به ظرفیت های خمینی شهر و تراکم بالای جمعیت به همراه استقبال مردم باید جای جدیدی را برای گذرگاه خوراک در نظر گرفت. دوشنبه بازار، بوستان ساحلی و چشمه لادر گزینه های بهتری برای این تجربه نو به نظر می آیند. دوشنبه بازار به دلیل تجاری بودن و بوستان ساحلی و چشمه لادر به دلیل فضای کافی برای پارک خودروها، استقبال مردمی به هنگام شب و دیگر جاذبه ها

مناسب به نظر می رسند و شایسته است اقدامات درخوری برای این موارد در نظر گرفته شود. اطراف دوشنبه بازار پر از خانه های تاریخی است که می تواند به اقامتگاه های بوم گردی یا رستوران سنتی تبدیل شود. با تغییر کاربری این خانه ها علاوه بر اشتغال زایی و توسعه گردشگری به حفظ این بناهای واجد ارزش نیز کمک شایانی می شود. در حال حاضر نیز بدنه خیابان خرم (بوستان ساحلی) به دلیل آپارتمان سازی و افزایش سرانه تجاری منطقه مقصد دستنگاه در استقبال از این طرح در اولویت است. چشمه لادر نیز به دلیل شناخته شدن در برخی شهرهای اطراف آماده سرمایه گذاری است و راه اندازی رستوران های سنتی و نوین به عنوان پایه گذرگاه خوراک تنها گوشه ای از شکوفایی استعدادهای نهفته این منطقه است.

دوشنبه بازار، بوستان ساحلی و چشمه لادر گزینه های مناسبی برای راه اندازی گذرگاه های جدید خوراک در شهر هستند و در صورت به ثمر نشستن این امر مهم شاهد جذب بیشتر گردشگر، افزایش اشتغال زایی و سطح درآمد ها، ساماندهی تبلیغات تجاری و... خواهیم بود.

وجود تعداد زیادی اقوام مهاجر از دیگر کشورها و شهرها نیز خودش می تواند در این زمینه یاری رسان باشد؛ به عنوان نمونه رستوران عرضه غذاهای گیلکی در شهر ما دوام چندانی نیارود و این رستوران با نام «گیله وا» در میدان آیت الله صهری (فلکه کوزه) به تعطیلی کشیده شد. بی شک حمایت از این نوع رستوران ها در کنار راه اندازی موارد مشابه دیگر خودش رقابت آفرین است. در تهران حتی رستوران عرضه غذاهای بومی افغانستانی یا عربی داریم. تعداد بالای مهاجر عرب به خصوص مهاجران افغانستانی و پاکستانی در برخی محلات شهر هم می تواند به توسعه گردشگری خوراک کمک کند. اما تاکنون از این ظرفیت ها استفاده نکرده ایم یا حتی گاهی به آن ها به چشم تهدید نگاه کرده ایم. حمایت نهاد های دولتی و مردمی، تبلیغات توسط نشريات و صفحات مجازی، ورود سرمایه گذاران برای تأسیس مراکزى به منظور عرضه غذاهای محلی از اهاکراهی لازم جهت توسعه گردشگری خوراک در خمینی شهر است.

حال باید دید در چند سال آینده شهر در این زمینه چقدر پیشرفت خواهد کرد؟

دوشنبه بازار، بوستان ساحلی و چشمه لادر گزینه های مناسبی برای راه اندازی گذرگاه های جدید خوراک در شهر هستند و در صورت به ثمر نشستن این امر شاهد جذب بیشتر گردشگر، افزایش اشتغال زایی و سطح درآمد ها و... خواهیم بود

فرصت

سال شانزدهم | چهارشنبه ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۳

فرهنگ و هنر

مثل آباد

بش تا بشیم ولاتی بلد اسیم زونید آزون ولاتی چون تا مثل مقبول دارو؟

ضرب المثل ها زیرمجموعه

فاطمه غفورزاده رنوسفادراتی

فرهنگ مردم، به عنوان یکی از عناصر مهم هویت ساز به شمار می روند. ضرب المثل ها اهمیت زیادی در انعکاس فرهنگ مردم یک منطقه دارند و از این رو در مطالعات مربوط به هویت ملی مقوله ای مهم به حساب می آیند. محققان معتقدند زمان پیدایش ضرب المثل ها به زمان پیدایش زبان می رسد و هر منطقه ای علاوه بر ضرب المثل های ملی، ضرب المثل های مخصوص به خود را نیز داراست. ضرب المثل ها که می توانند به صورت نظم یا نثر باشند، علاوه بر داشتن مفاهیم نغز و داشتن کاربرد در میان مردم محلی یا یک جامعه کلان، مقبول و جاقفاده هستند. از این رو قصد داریم این شماره و شماره های بعدی در حد توان، ضرب المثل های ولاتی را به عنوان یکی از میراث های ناملموس شهرمان با زگو کنیم و بدین وسیله گامی هرچند کوچک در جهت حفظ این زبان باستانی برداریم.

۱- پینه کاری تکه؛ برادر درخت کاری تکن.

این جمله امری است و به معنای درخت نکار است (معادل همان دست گل به آب نده در زبان فارسی است). وقتی شخصی مشغول انجام کاری باشد که در نهایت خرابکاری به بار آورد، یا آبروبریزی شود و در کل مضرات آن بیش از منافعش باشد، این جمله را برای نهي کردن و عدم انجام کار توسط فرد موردنظر می گویند.

۲- قی آتمه تکه؛ حرف مرده نن.

این جمله امری است و مراد از «حرف مرده» در این عبارت یعنی «حرف بیخود و بی ربط»، وقتی فردی حرف های بی جهت و بی فایده می زند یا گاهی برحرفی می کند، این عبارت خطاب به او گفته می شود. در بعضی اوقات از این ضرب المثل برای تحقیر فرد پرحرف یا لاف زن در جمع استفاده می شود.

۳- کُخ بی دون وا تمّنه؛ کاه بی دانه باد نده

این جمله امری است و مراد از «کاه بی دانه» یعنی «کار بیهوده»، به نوعی معادل «آب در هاون کوبیدن» فارسی است و وقتی گفته می شود که فردی مشغول انجام کاری است که بی فایده است و اطرافیان او با گفتن این مثل سعی می کنند علاوه بر آگاه ساختن او از بی نتیجه بودن کار، او را از انجام آن کار خاص پشیمان کنند.

۴- زوری کُ به ناد آریه به یاد باره؛ زوری که به نای ات می آوری به پایت بیاور

این جمله امری است و منظور گوینده آن است که به جای امر کردن به دیگران خودت همت کن و آن را انجام بده. این ضرب المثل وقتی استفاده می شود که فردی هرچقدر از شخص دیگری درخواست انجام یک کار دارد، آن شخص پشت گوش بیندازد و از انجام دادن کار موردنظر طفره ببرد؛ لذا از فرد خواسته می شود به خاطر حفظ شخصیت و انجام کار موردنظر خودش کمر همت ببندد. البته این جمله نوعی حدیث نفس نیز به شمار می رود و شخص می تواند خودش را مخاطب ضرب المثل قرار دهد و این جمله را به خود بگوید.

۵- تا چرا سوزونه ماما زوننه؛ تا چراغ روشن است، مادر می رایبد.

این جمله خبری بوده و دقیقاً معادل فارسی آن است. این ضرب المثل معنایی کنایی دارد و دارای حالتی طنزگونه است. این جمله وقتی گفته می شود که در صورت دارا بودن شرایطی (وجود علت) پدیده های وابسته به آن (معلول) نیز بیایی رخ خواهد داد.

داستان ضرب المثل؛ گویند در زمان قدیم شخصی مامایی را بر سر پالین همسر باردار خود حاضر کرد و پس از مدتی فرزند اول مرد متولد شد. دیری نپایید که فرزند دوم و سوم مرد هم به دنیا آمدند. به ناگاه مرد برخاست و چراغ را خاموش کرد و گفت؛ تا چراغ روشن است، زن (منظور مادر باردار) می زاید. (مرد به خیال خودش با خاموش کردن چراغ از زیاد شدن تعداد فرزندان به عنوان نان خور جلوگیری خواهد کرد).

۶- جیک جیکمی سبوند که بُ، فکری زَمسُوند نَب؛ جیک جیک مستانه ات می شود که به فکر مستانه ات نبودی
این جمله محتوایی سرزندی دارد و دقیقاً معادل فارسی آن است. در باور مردم گنجشک در بهار و تابستان آواز مستانه سر می دهد (جیک جیک گنجشک که در ادبیات فارسی نوعی اصوات به شمار می رود را نوعی خوشی و سرحالی می دانند) و به فکر جمع آوری دانه و آذوقه برای زمستان نیست (در فصول سرد سال به دلیل سردی هوا و عدم رویش گیاهان و گل ها و دیگر موارد دانه ای برای خوردن و جمع کردن یافت نمی شود) اما در زمستان همین گنجشک محتاج دانه است، ولی راه چاره ای ندارد و مستأصل می شود.

این مثل موقعی به کار می رود که به دنبال پس انداز نیست و عاقبت اندیشی بی خوش گذرانی می رود و به دنبال سن و عنفوان جوانی با از دست دادن مال، نمی کند؛ ولی با بالا رفتن سن و عنفوان جوانی با از دست دادن مال، تاز به فکر می افتد و می بیند راه چاره ای ندارد. در هنگام بیچارگی و اعلام نیاز، این مُثل را که حالت آهنگین دارد، برای او می خوانند.
۷- مون کُ دارام شانِه چزو هُلم تِه؛ من که دارم می روم چرا هُلم می دهی؟ این جمله حالتی سؤالی داشته و تک مصراع‌ی از شعری است که در مراسم عروسی خوانده می شده است. این مثل در مواقعی به کار می رود که شخصی خودش کاری را انجام می دهد و احتیاجی به یادآوری ندارد؛ اما فردی تصمیم می گیرد تا او را تشویق به انجام کار موردنظر کند. در این حالت (کننده کار) این جمله را خطاب به شخص

دوم (تصحیح کننده) می گوید تا او را از انجام کار مطمئن سازد. ولاتی قند و نیاتو، ولاتی حلواچونه شیرینو میزه دارو به عین آدم صفا توتِه ولاتی قند و نیات است، ولاتی مانند حلواچونه شیرین است و مزه دارد، به دهان (منظور ذائقه) آدم صفا می دهد.

۱۵ ایستگاه ورزش صبحگاهی در شهر

به همت سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری، پانزده ایستگاه ورزش صبحگاهی در تمام طول سال در نقاط مختلف شهر فعالیت دارد و در هر ایستگاه بین ۲۰ تا ۱۲ نفر به طور متوسط ورزش می‌کنند. رئیس سازمان فرهنگی شهرداری در این رابطه گفت: از این ۱۵ ایستگاه ورزش صبحگاهی ۹ ایستگاه ویژه بانوان و ۶ ایستگاه اختصاص به آقایان دارد. بوستان های پیروزی، مهر و بهشت و همچنین سالن‌های ورزشی شهدای جوی آباد، شهدای اندان و شهدای ازیچه ایستگاه‌هایی است که آقایان همه‌روزه یا سه روز در هفته به طور رایگان مشغول به ورزش صبحگاهی می‌شوند. حسینیه کرمان، سالن ژیمناستیک، سالن قدس، فاطمیه اسفرین، فرهنگسرای آدریان، سالن شهدای اندان، سالن تلاش و باغ بانوان (۲۱ کلاس) نیز نقاطی است که همه‌روزه یا سه روز در هفته میزبان بانوان ورزش دوست و ورزش کار است. سیدمحمد‌های موسوی افزود: انجام صحیح حرکات ورزشی بسیار مهم است؛ به ویژه آن‌که میانگین سن افراد شرکت‌کننده در ورزش صبحگاهی حدود ۵۵ سال است و برای جلوگیری از آسیب دیدگی تنها با مربیانی قرارداد می‌بندیم که مجرب بوده و کارت مربیگری داشته باشند. او با تأکید بر اینکه مدت زمان ورزش کردن باید بین ۳۰ تا ۴۰ دقیقه همراه با ۱۰ دقیقه پیاده‌روی باشد، گفت: برای جلوگیری از آسیب دیدگی توصیه می‌شود در ورزش صبحگاهی از اجرای حرکات چشی و برتابی اجتناب شود و بیشتر حرکات «ایزومتریک» و «هوازی» انجام شود. رئیس سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری با اشاره به اینکه ایستگاه‌های ورزش صبحگاهی از ساعت ۷:۳۰ تا ۸:۳۰ با حضور مربی متخصص ورزشی به صورت رایگان دایر است و تمامی شهروندان می‌توانند در این ایستگاه‌ها ورزش اصولی و حرکات کششی، چشی، موضعی و تخصصی را انجام دهند. افزود: به منظور ارتقای سلامت شهروندی و با هدف ترویج ورزش همگانی طرح‌های تشویقی نیز اجرا می‌کنیم. موسوی از برگزاری گردهمایی ایستگاه‌های ورزشی به صورت چند نوبت در سال، برگزاری تور گردشگری ویژه فعالان ایستگاه‌های ورزش صبحگاهی و... به عنوان نمونه‌هایی از این طرح‌ها یاد کرد. موسوی با تأکید بر اینکه ۱۵ مربی در قالب این طرح فعالیت شغلی خواهند داشت، افزود: در اجرای این طرح دانش‌آموختگان علوم ورزشی دانشگاه‌ها و نیز مربیان با تجربه و شناسنامه‌دار ورزش همگانی به کار گرفته شده‌اند. او ادامه داد: تمام برنامه‌ریزی‌های انجام شده در این خصوص خانواده محور است و در آن تلاش می‌شود حداکثر خلایق، ابتکار و نوآوری به کار گرفته شود تا این طرح برای همگان جذاب باشد. موسوی در پایان از فعالان محلات مختلف دعوت کرد که با جانمایی مناسب برای راه اندازی ایستگاه ورزش صبحگاهی ویژه آقایان و بانوان به سازمان فرهنگی شهرداری واقع در خانه تاریخی مجیر مراجعه کرده و درخواست راه اندازی ایستگاه را ارائه دهند.

مجموعه فرهنگی تفریحی باغ بانوان به مناسبت ایام شهادت سرور و سالار شهیدان اقدام به برگزاری سوگواره شعر «هنموا با نینوا» کرد. به گزارش خبرنگار «فرصت»، هیئت از میان ۲۶ اثر رسیده به دبیرخانه چهار اثر را برگزیدند که از صاحبان این آثار تقدیر به عمل آمد. الهام عمومی بهترین شعر را به دبیرخانه ارسال کرده بود. شعر سمیه یزدی رتبه دوم را از آن خود

کرد و خانم‌ها فریده امینی و عصمت حبیبی به طور مشترک بر سکوی سوم ایستادند. گفتنی است آقایان فتح‌الله حدادیان، محمد مالکی و حسینی علی شفیعی داوری این آثار را به عهده داشتند. در زیر شعری که توانست رتبه اول این سوگواره را از آن خود کند، می‌خوانیم:

شب را به نامت افتدا کردند صد هاله‌ها صد هاسرو که بالا برده نامت پرچم خونین مکتب را تو از حس نماز آخر عشاق فهمیدی که ایزد ساخته از پایه‌های عشق مذهب را قلم‌ها ز نفس افتاده‌ای از تو گفتن نیست

سوگواره هنموا با نینوا

تپ عشق تو خشکانده به جوهردان مرگب را بناب‌ای ماه‌وشب‌های زمین را تو باران کن که گم کرده زنی در کربلا یک دشت کوکب را سلامت می‌کند از روی تی دلدار با لبخند بگو با یار سرگردان غم جان سوز زینب را

ذخیره آب در مقابل ورود غیرمجاز با سقوط شهروندان و علی‌الخصوص کودکان به داخل کانال‌ها یا منابع آب، یکی از اولویت‌های مدیریت شهری به حساب می‌آید، گفت: از شهروندان تقاضا مندیم به علائم هشدار نصب‌شده در اطراف کانال‌ها و تأسیسات آبی توجه داشته باشند و از ورود یا شنا در حریم این نقاط جدا خودداری کنند.

کانال نکوآباد ایمن سازی شد
شهردار حاج‌حیدری از نصب ۲۳۰ متر نرده حفاظ در طرفین کانال آب نکوآباد در راستای افزایش سطح ایمنی شهروندان و رفع خطر و همچنین جلوگیری از سقوط وسایط نقلیه خبر داد و گفت: این نرده‌ها از پل اصغرآباد آغاز و تا بلوار الغدیر ادامه یافت. او با تأکید بر اینکه ضرورت ایمن‌سازی کانال‌ها و منابع روباز

معبر بی‌سد، حق صدر صد مردم است

مسئول واحد اجراییات خدمات شهری از اقدامات اخیر این واحد برای برخورد با سد معبر می‌گوید

فاطمه ثابت راسخ

هر بار که از خیابان شریعتی گذر می‌کنم، داغ پدرم بیشتر بر دلم سنگینی می‌کند. دجرا کهنه قلبی شده بود و در راه به خاطر ترافیک سنگین و سد معبر، آمبولانس ۴۵ دقیقه در ترافیک ماند و پدر رفت. این جملات در دلد یک همشهری اهل خیابان شریعتی است که از مصائب سد معبر و ترافیک ناشی از آن می‌گوید. مادری کالسکه به دست گلایه می‌کند: چندین بار با کالسکه فرزندم از این خیابان رد شدم و ناچار شدم به جای عبور از پیاده‌رو از خیابان بروم. وانت‌های میوه کنار خیابان هم باعث شلوغی و ترافیک شدید شده است. سد معبر در منظر عمومی هم موجب آلودگی بصری و هم برهم خوردن آرامش شهر و شهروندان و مخدوش شدن میلان شهری می‌شود. بارها افراد زیادی برای عبور در مسیر پیاده‌رو به دلیل وجود مانعی باید به ناچار مدتی را صبر کنند یا اینکه

مسیر را به سمت خیابان تغییر دهند و طبیعی است که این عمل احتمال حادثه و ترافیک را زیاد می‌کند؛ اما برخی اصناف و افراد و گروه‌ها با قرار دادن اجناس و کالا‌های خود در معابر عمومی به عنوان مایلک عموم مردم، مسیرهای تردد را مسدود می‌کنند که این اقدام، هم به لحاظ شرعی و هم قانونی، متصرف و متجاوز به حقوق شهروندی محسوب می‌شوند. اشغال معابر از سوی دست‌فروشان، نصب دکه‌های غیرمجاز که خوشبختانه در شهر ما این امر بسیار ناچیز است، توقف خودرو در مکان‌های غیرمجاز، حضور وسایل نقلیه برای فروش کالا در معابر و اشغال پیاده‌روها و میادین تکدی‌گری و مهم‌تر از همه اشغال معابر از سوی برخی صاحبان مغازه از معضلات مهمی بود که البته اخیراً با اقدامات شهرداری در حال رفع شدن است. در این باره با مسئول واحد اجراییات خدمات شهری به گفت‌وگو نشستیم. مسلم بندود قانون ۵۵ شهرداری‌ها، سد معبر عمومی برای کسب و هر عنوان دیگر

امام جمعه به کمپ‌ها و خیریه‌ها تحویل دادیم. او ادامه داد: چون مردم نگران این موضوع بودند که دوباره به شرایط قبل برنگردند، هر روز در سه شیفت سرکشی داریم و به محض تخلف برخورد قانونی می‌شود. همچنین ۴۰ دستگاه ماشین سیار را شناسایی کردیم و زیرسازی و غرقه‌بندی زمینی در خیابان شهید فهمیده را انجام دادیم تا بتوانیم همه وانت‌های سیار شهرستان را در این زمین ساماندهی کنیم. مسئول واحد اجراییات خدمات شهری افزود: اخطار بعدی به کسبه خیابان ۱۷ شهروید داده شد که به خاطر برخورد قاطعانه نیروهای ما به محض اولین اخطار ۸۰ درصد پاک‌سازی صورت گرفت و در مرحله بعد خیابان‌های شهید صدوقی، توحید، فیض الاسلام، شهید صدوقی، توحید،

منتظری را در نظر داریم انجام دهیم. مسعودیان با اشاره به اینکه جلوگیری از تخلفات شهری و ساخت‌وساز غیرمجاز یکی دیگر از مسئولیت‌های واحد اجراییات است، افزود: بیشتر این تخلفات در خیابان‌های آدریان، نبوی‌منش، شمس، حکیم فرزانه، سیخ دستگرد و... انجام شده بود که خوشبختانه مردم با تماس با سامانه ۱۳۷ ما را بیشتر در جریان تخلفات قرار می‌دهند. او همچنین از طرح غربالگری معناتان متجاهر به عنوان وظیفه دیگر واحد اجراییات نام برد و افزود: این طرح به کمک دستگاه قضایی، نیروی انتظامی، فرمانداری و با بررسی بهزیستی و با حکم دادستان اجرا می‌شود و معناتان به بیمارستان، تیمارستان یا کمپ ترک اعتیاد ارجاع داده می‌شوند. مسعودیان همچنین از

جمع‌آوری متکدیان در چهارراه ماربین، عماد سیادت، نبوی‌منش، چهارراه فرمانداری و... خبر داد. مسئول واحد اجراییات از پاک‌سازی و ساماندهی بازار روز برخی خیابان‌های شهر از جمله خیابان نبوی‌منش، سه‌شنبه‌بازار، ۷۰۰ دستگاه، یکشنبه‌بازار، خیابان بهشت خبر داد. او همچنین اعلام کرد که بازارهای روز خمینی شهر شناسنامه‌دار می‌شوند و به این ترتیب فعالیت هر شخص زیر نظر واحد اجراییات و با کارت شناسایی و عبور از فیلترهای مناسب انجام می‌شود. مسعودیان در پایان ضمن تشکر از شهردار، فرماندار، دادستان، نیروی انتظامی و سایر مسئولان خاطر نشان کرد که اگر امکانات و تجهیزات بیشتر باشد، خدمت‌رسانی به مردم بیشتر خواهد بود.

عملیات لکه‌گیری، زیرسازی و آسفالت در کوچه‌های محله اندان، بلوارهای آیت اله اشرفی و امیرکبیر، خیابان‌های بهشت غربی، شهید فهمیده و ۱۶ متری

اندآن در گذر زمان

مرحوم کرامت‌الله عمادی متولد ۱۳۲۴ و درگذشته به تاریخ ۱۹ اسفند ۱۳۹۸ دارای تحصیلات کارشناسی علوم آموزشی از دانشگاه تهران و مدیر و آموزگار بازنشسته بود. این گفت‌وگو با آن مرحوم در اردیبهشت و آبان ۱۳۹۷ با موضوع «پیشینه تحولات، توسعه و عمران اندان» انجام شده است.

۱ اندان یا چه محلاتی همسایه است؟
هرستان، آذرین، فرشان، جوی‌آباد و خوزان.

۲ لایه اندان آب برای کشاورزی داشته است؛ این آب از کجا تأمین می‌شد؟
از قناتی که سرچشمه‌های آن حوالی نجف‌آباد بود و توسط کهریزها تا بیج موجود در خیابان آیت‌الله نجفی می‌آمد و از آنجا به صورت مادی جاری می‌شد. در محل چهارراه دولت فعلی ل‌تا واقع بود و در آنجا آب مادی به سه جوی برآب تقسیم می‌شد.

۳ تا آنجا که متوجه شدم و در برخی منابع تاریخی نیز به آن اشاره شده است، قنات اندان ۲، آب فراوان داشته و موجب رونق منطقه بوده است. چگونه این قنات خشک شد؟
در دهه ۱۳۳۰ کارروزی مزرعه گلشهر را بنا کرد و برای آبیاری آن چند حلقه چاه عمیق زد که در نتیجه آن آب قنات‌های اسفریز و دستگرد و اندان کم شد؛ به شکلی که نزدیک خشک شدن بود. مردم اعتراض کردند و حتی در تلگراف‌خانه سده واقع در خیابان بوعلی حوالی در محکمه تحصن کردند؛ ولی کسی به حرف آن‌ها گوش نکرد. در نهایت کشاورزان سه محل که قنات آن‌ها کم آب شده بود، تصمیم گرفتند شبانه چاه‌های حفر شده گلدشت را پر کنند. آن‌ها تصمیم خود را عملی کردند.

۴ به‌این ترتیب دیواره آب توی قنات‌های اندان جاری شد؟
خیر؛ با سیاسی کردن موضوع، تعدادی از اهالی را دستگیر و در زندان نجف‌آباد حبس کردند. مدتی بعد سرتیپ عباسی از یازسی شاهنشاهی به همایونشهر آمد و در شهرداری مستقر شد تا شکایات را مردم نزد او بیزند که در نهایت پیشنهاد حفر چند چاه در مناطقی که آب قنات آن‌ها کم شده بود دادند که مردم قبول نکردند به امید اینکه به حق خود برسند؛ ولی این طور نشد و قنات‌ها خشکید.

۵ تا چه سالی آب قنات اندان تو جوی‌هایش جاری بود؟
تا اواخر دهه ۱۳۳۰.

۶ محصولات کشاورزی محله بیشتر چه چیزهای است؟
سیفی جات، سبزی‌ها و خربزه خاکی آن بسیار مرغوب بود که دیگر از آن خبری نیست.

۷ ظاهراً تره اندان طرفدار داشته، هنوز هم کاشته می‌شود؟
بله، تره آن شهرت خاصی دارد و هنوز کم‌وبیش هست و طرفداران خود را دارد.

۸ اگر بخواهیم دست روی اقداماتی بگذاریم که به نوعی تحول

در دهه‌های گذشته برای محل محسوب می‌شود، چه اقداماتی را به خاطر می‌آورید؟
تأسیس مدرسه، تشکیل باشگاه چهاردل، اعزام مروج خانه‌داری به اندان، خشک شدن قنات، پیوستن اندان به همایونشهر، احداث جاده کهنذو و لوله‌کشی آب.

۹ ابتدا سراغ مدرسه برویم، چه سالی مدرسه‌دار شد؟
اولین مدرسه اندان توسط اداره فرهنگ به همت حاج‌علی‌اکبر عمادی ۳ در سال ۱۳۲۴ با اجاره خانه‌ای متعلق به دکتر مؤیدی در محله رضوی دایر شد که دبستان «اندان» نام گرفت. این مدرسه شش کلاس، در سال ۱۳۴۱ به دبستان «دهقان» تغییر نام یافت. بعداً خانه دکتر مؤیدی توسط شخصی به نام باباعلی خریداری شد؛ به همین جهت به مدرسه، «خانه باباعلی» هم می‌گفتند. خود من سه سال اول را در همین مدرسه خواندم و بعد به دبستان «اسلامی» رفتم.

۱۰ در دهه‌های گذشته مردم محل برای درمان به کجا مراجعه می‌کردند؟
اندان پزشک نداشت، هفته‌ای دو بار سیدمرتمزی حکیم، پدر دکتر حاج‌اقا، سوار بر الاغ به محل می‌آمد و در خانه‌ای نزدیک خانه مجیر به مداوای مردم می‌پرداخت، این کار تا حدود سال ۱۳۳۶ ادامه داشت.

۱۱ ماجرای باشگاه چهاردل چه بود؟
در زمان تزوم در راستای اصل چهار ترومن تصمیم به تأسیس باشگاه‌های چهاردل در کشور گرفته شد که مجوز پنج تای آن برای استان اصفهان صادر شد. از آن پنج مجوز یکی سهم ماریبن شد که آن هم به اندان رسید. یکی از دلایل آن برآب بودن قنات و مناسب بودن محل برای کشاورزی بود. من در آن زمان ۱۲ ساله بودم و مسئول این باشگاه شدم، باشگاه اهداف فرهنگی، اجتماعی، کشاورزی و عمرانی داشت و تا سال ۱۳۴۸ فعال بود.

۱۲ به اعزاز مروج هم اشاره کردید، توضیح می‌دهید؟
بله، سال ۱۳۳۷ بود که خانمی به نام فخرایی و با عنوان مروج خانه‌داری وارد محل شد. او در خانه فردی به نام میرزا عبدالحسین میردامادی ساکن شد و همان جا را هم محل کار

خود کرد. خانم فخرایی به زنان محل آموزش‌های بهداشتی، خانه‌داری و بارداری و بچه‌داری می‌داد.

۱۳ اندان یکی از قرای بزرگ ماریبن بوده است، این روستا از چه زمانی به سده پیوست؟
از اواخر دهه ۱۳۲۰ اهالی برای پیوستن محل به سده که در آن زمان در حال تغییر نام به «همایونشهر» بود، نامه‌نگاری‌های متعددی کردند و در نهایت موضوع تحقق پیدا کرد. در آن زمان جمعیت محل، چهار هزار نفر بود و ۴۰۰ درب خانه (خانوار) را شامل می‌شد.

۱۴ احداث جاده کهنذو، تحول دیگری است که در توسعه و عمران محل نقش داشته است؛ این اتفاق چه سالی رخ داد؟

در سال ۱۳۴۳ درست یک سال پس از نمایندگی مهندس فروشانی چهاراحداث این مسیر شروع شد و همایونشهر از این طریق هم به اصفهان راه یافت. با احداث این مسیر دهات جوی‌آباد، رهنان، سودان، ویلان، گرم و کلیچه، لادان، جانو پایین و بالا با همایونشهر جاده ارتباطی پیدا کردند. در سال ۱۳۵۲ با پیگیری حسن اوحی، نماینده وقت در مجلس شورای ملی این جاده دوبانده شد. چاه آبی بر سر مسیر عبور جاده کهنذو در محلی که از یک طرف به اندان و از طرف دیگر به خوزان می‌رفت، قرار داشت که به همین مناسبت آنجا را چاه و چهارراه می‌نامیدند و یکی از ایستگاه‌های بود که اتوبوس‌ها در آن مسافر سوار و پیاده می‌کردند. احداث این جاده از آن جهت مهم بود که با احداث میدان و خیابان شریعی فعلی اندان به محلات دیگر اتصال یافت.

۱۵ انتقال آب لوله‌کشی به اندان را به عنوان یک اقدام مؤثر در محل نام بردید؛ جریان آن به چه شکل بود؟
در اثر خشک شدن قنات محل به دلیل حفر چاه‌های آب توسط کارروزی در گلشهر و خشک‌سالی‌های سال‌های ۱۳۴۲ و ۱۳۴۳ مشکلات زیادی برای مردم پیش آمد. موضوع توسط مهندس فروشانی ۴ نماینده وقت پیگیری شد. در نتیجه از شاه‌اوله آب رسانی برای همایونشهر که از چاه‌های فلمن درجه می‌آمد، قبل از بهره‌مند شدن محلات دیگر شهر به اندان انشعابی آمد و سرچهارراه‌ها تلمبه فشاری نصب شد تا مردم آب مورد نیاز خود را به خانه‌هایشان ببرند.

- لنت: محل تقسیم آب مادی در جوی‌ها را می‌گفتند.
- قنات اندان، اندان (لندن) نام دیه بزرگ معتبری است در شمال باختری اصفهان و نزدیک سده. زمین آن حاصلخیز، درمیش کوشا و دیه آباد و دلنشین است. شغل مردم کشاورزی و از این پیش دامداری هم بود. این دیه را قناتی شگرف و طولی و برآب بود که از حوالی نجف‌آباد سرچشمه می‌گرفت و آن قدر برآب که می‌گفتند شیر دریاپی در قنات وجود دارد؛ ولی پس‌ازین که گلشهر کارروزی یعنی ناحیتی نزدیک نجف‌آباد با چاه‌های عمیق به کار افتاد، آب این قنات خشکید.

مهربار، محمد (۱۳۳۷)، فرهنگ جامع نام‌ها و آبادی‌های کهن اصفهان، اصفهان: فرهنگ مردم.

۳. حاج‌علی‌اکبر عمادی؛ از فرهنگیان اندان که به ادا رکل منتقل شد و مدتی حسابدار فرهنگ استان دهم بود.

۴. مهندس فروشانی، محمود پورشانی معروف به مهندس سدهی، متولد ۱۳۸۸ ش. اولین نماینده انتخابی حوزه ماریبن در مجلس شورای ملی که برای دور بعدی هم انتخاب شد.

پیشینه نیکوکاری در قرای ماریبن

۱ در بررسی تاریخی اقدامات نیکوکارانه بایستی توجه کرد که اقدامات خیر دامنه وسیعی داشته و جلوه‌های آن در هر زمان و مکان یکسان نیست. شرایط فرهنگی، نیازهای روز و کنشگرهای آگاه همواره در شکل بروز آن‌ها نقش داشته و دارند؛ بنابراین به رفتارهای نیکوکارانه باید در قالب زمان و مکان خود نگاه کرد. در یک دوران طولانی ساخت مسجد و حمام و وقف اموال و املاک برای تأمین مخارج آن‌ها از برجسته‌ترین اقداماتی بود که با نیت خیر انجام می‌شد.

۲ مدرسه‌سازی در دوران صفوی ساخت مراکز آموزشی و وقف آن‌ها در عصر صفویه یک اقدام خیر بزرگ محسوب می‌شد اهالی ماریبن هم در در احداث این مدارس نقش داشتند، نمونه آن مدرسه شقیعیه است.

مدرسه مذکور یکی از مدارس دوره میانی سده است که علاوه بر دارا بودن وجوه اشتراک با سایر مدارس این دوره ویژگی‌هایی خاص خود را دارد. این بنا در زمان حکومت شاه‌عباس دوم به سفارش میرزا محمد شفیع خوزانی در محله درشت اصفهان بنا شد. کتیبه سر در مدرسه تاریخ تکمیل ساختمان را ۱۰۶۷ هجری (۱۶۳۵ خورشیدی) نشان می‌دهد.

۳ حمام‌سازی مردم هر منطقه تائیش از حمام‌دار شدن خانه از حمام‌های عمومی موجود در بافت محله‌ها استفاده می‌کردند؛ بنابراین هر محلی حداقل یک حمام داشت که آن را معمولاً نیکوکاران بنا می‌کردند. در برخی محلات تنها یک حمام وجود داشت و در بافت محله‌ها برنامه تنظیمی از آن بهره می‌بردند. در مناطقی حمام‌ها دوقلو بودند. اکثر حمام‌ها وقف عموم بود و مردم محل آن را اداره می‌کردند. برخی نیز دارای موقوفات خاص خود بودند.

حمام‌های منطقه در دوره‌های صفویه، زندیه و قاجار ساخته شده و در دوران‌های بعد برخی از آن‌ها بازسازی شده است. تعدادی از حمام‌های عمومی ماریبن عبارت‌اند از: سربل، درب‌سید و سرتیپ در محله فرشان، شمن‌آباد، کوزر در محله خوزان، گارد، بسته، بولگان و زرنوسفادان، اندان، اسفریز، دستگرد، قلعه‌امریه، اصغرآباد و حمام نیمه‌مخروبه جوی‌آباد.

۴ مسجدسازی بنای مسجد نزد مسلمانان به عنوان کاری نیکو و در صدر کارهای خیر محسوب می‌شود؛ بنابراین در هر کوی و برزنی مسجدی ساخته می‌شده و می‌شود. بسیاری از این مساجد با مشارکت دسته‌جمعی اهالی محل شکل گرفته و تعدادی نیز توسط یک خیر ساخته شده است. مساجد معمولاً دارای موقوفاتی بودند. تعداد مساجد شهرستان در دهه ۱۳۱۰ حدود ۶۰ و زمان نگارش مطلب حدود ۲۰۰ باب ذکر شده است.

۵ ساخت نیکه و حسینییه ساخت نکیه برای ایام عزاداری امام حسین (ع) در محلات مختلف از دوران قاجار شروع شد. در این ایام نکیه حاج حسن، گارد، گارسله، لاداره، بولگان و زاغ‌آباد بنا شد.

۶ احداث غسالخانه تأسیسات عمومی لازم برای هر محل مانند یخچال آسیاب، حمام، مسجد، حسینیه، رختشوی‌خانه و غسالخانه در سراسر کشور و کشورهای دیگر از گذشته تاکنون از میادین مهروری مهرورزان و نیکوکاران و نوع‌دوستان بوده و هست. کمک به احداث مرضخانه سده و پرداخت اعانه به همراه مکانی برای برگزاری مراسم تشکیل شیرخورشیدوساخت‌راشگاه نیکوکاران هستند.

۷ ساخت سنگاب و سقاخانه در دورانی طولانی از تاریخ، نصب سنگاب در مسجد، کاری خیر محسوب می‌شد. سنگاب ظرف سنگی بزرگی است که حاصل هنر دست سنگتراشان است. محل نصب سنگاب معمولاً در ورودی یا حیاط مسجد یا امامزاده است.

۸ دستگیری غیرمترکز از مستندان در دهه‌های گذشته، آبادی‌های ماریبن از همدیگر جدا و فاصله داشتند، جمعیت کم و مردم همدیگر را می‌شناختند و از احوال هم باخبر بودند؛ بنابراین در حالت عادی خانواده‌های برخورداریه ویژه بانوی خانواده به همسایگان نیازمند کمک می‌کرد. این کمک‌ها از محصولات زمین‌های کشاورزی مثل گندم و میوه باغ‌ها و محصولات دامی مانند ماست و شیر و همچنین زغال و خاکه زغال بود. گاه تجار و متمولینی که در شهرهای دیگر بودند، برای فقاری محل خود کمک‌هایی برای فرد نیازمند محلی می‌فرستادند تا بین نیازمندان توزیع شود.

۹ کتابت و وقف کتاب در دورانی که از چاپ خبری نبود، از جمله کارهای فرهنگی کتابت کتاب‌ها به‌خصوص قرآن با نیت خیر و نیز خرید، وقف و نگهداری کتاب نگارش شده بود؛ مثلاً محمدرقیع بن محمدرضیع خوزانی اصفهانی در ۱۰۶۳ ق نسخه‌ای از یک کتاب را خریداری و وقف کرد. پس از پیدایش چاپ نیز نمونه‌هایی از خرید و وقف کتاب‌های مذهبی و دیوان اشعار به‌ویژه در وصف چهارده معصوم برای مساجد و هیئت‌های مذهبی به چشم می‌خورد؛ از جمله در سال ۱۳۲۲ به همت جمعی کتاب شریعی از هادی ابراهیمی سده‌ی چاپ شد.

۱۰ تأسیس انجمن‌های خیریه تشکیل صندوق‌های قرض‌الحسنه هم‌زمان یا با فاصله اندکی، تشکیل خیریه‌های عمومی را به دنبال داشت. از باب نمونه فعالان صندوق سیدالشهدا، انجمن خیریه ولی‌عصر (عج) را در سال ۱۳۵۴ بنیان‌گذاری کردند و تأسیس‌کنندگان صندوق قرض‌الحسنه حضرت حجت(عج) انجمن خیریه حضرت حجت(عج) را در سال ۱۳۵۴ به وجود آوردند تا با دریافت کمک از علاقه‌مندان دریافتی‌ها را سازماندهی و به نیازمندان محل خود برسانند. تحول دیگری که به وجود آمد، پیدایش تابلوهای یادبود بود که برای مراسم ترحیم توسط مردم از خیریه‌ها خریداری و به مجالس برده می‌شد. این رویه به‌تدریج به یک فرهنگ تبدیل شد و به‌این‌ترتیب منبع درآمدی خوبی برای خیریه‌ها شکل گرفت.

این نوآوری‌ها همچنان تا زمان نگارش مطلب ادامه داشت؛ مثلاً در سال ۱۳۹۹ به دلیل شیوع کرونا، بازماندگان فرد متوفی مخارج مراسم عزاداری را به یکی از خیریه‌های بزرگ شهر مانند ساعی، خانه‌های ایام و سالمندان فرزندان اختصاص می‌دادند.

فرصت

سال شانزدهم | چهارشنبه ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۳

خانه تاریخ ۵

تاریخچه شهرداری

بودجه‌نویسی و راه‌های کسب درآمد

پس از مشخص شدن اعضای انجمن بلديه سده، اولین چالش پیش‌پای آن‌ها تعیین بودجه بود این نهاد نوپا بود. منتخبان باید بودجه سال اول فعالیت بلديه و منابع آن را مشخص کنند. بر این اساس پس از جلسات مختلف، اولین بودجه در جلسه اعضای انجمن بلديه سده در دی ۱۳۱۰ برای سال ۱۳۱۱ تصویب شد. منابع درآمدی اخذ عوارض از کسبه بود. عوارضی که بیش‌ازاین در منطقه سابقه نداشت. مصوبه بلديه برای حکومت اصفهان جهت تصویب ارسال شد. در سال ۱۳۱۲ بلديه ۴۰۰ کاسب شامل بقال، قصاب، عطار، میوه‌فروش، حلاج، مسگر و سبزی‌فروش را برای دریافت عوارض شناسایی و به حکومت اصفهان منعکس کرد.

مقاومت در مقابل پرداخت عوارض

به دلیل عادت نداشتن کسبه به پرداخت عوارض، موج اعتراضات و نامه‌نگاری‌ها برای شانه خالی‌کردن از پرداخت عوارض از سوی اصناف شکل گرفت. اسناد نشان می‌دهد ده‌ها شکایت در این خصوص تهیه و به مقامات مربوط ارسال شد. اعضای هر صنف و حرفه‌ای سعی داشتند خود را از پرداخت عوارض معاف کنند. شکوائیه‌ها به عنوان بلديه و حکومت اصفهان و اداره مالیه فرستاده می‌شد. بلديه شکایات واصله‌را به حکومت اصفهان منعکس می‌کرد. حکومت اصفهان نامه‌ها را به اداره مالیه ارجاع می‌داد و اداره مذکور هم وضع عوارض را تصمیم انجمن بلديه ذکر می‌کرد. شکایاتی که به اداره مالیه اصفهان ارسال می‌شد، به همراه مکاتبات فرستاده می‌شد. مثلاً یکی از این شکایات در تاریخ ۵ شهریور ۱۳۱۲، با عنوان شکوائیه اهالی سده به حکومت اصفهان ارسال شده است. ادامه این شرایط در مهر ۱۳۱۲ به مقاومت کسبه بازار و زرنوسفاداران در مقابل پرداخت عوارض و اعتصاب بازاریان منجر شد. فشار اصناف باعث شد تا انجمن بلديه اخذ عوارض را متوقف کند تا چاره جدیدی بیابد. تغییر عوارض بلديه در اواخر شهریور ۱۳۱۲ به اداره مالیه اصفهان ارسال شد؛ اما اداره مذکور یک ماه بعد، اجرای آن را به بعد موکول کرد. در همین شرایط عده‌ای از اهالی سده تقاضای انحلال بلديه سده را دادند که به وزارت داخله با عنوان اوضاع آشفتنه سده منعکس شد. آن وزارتخانه هم نظر حکومت اصفهان را برای تصمیم‌گیری خواستار شد. البته مقامات وجود بلديه را برای سده مفید و لازم دانستند.

استعفا انجمن

بحران مالی به‌وجود آمده به دلیل پرداخت نکردن عوارض از سوی اصناف و درگیری‌ها و نامه‌پرانی‌های متعدد سبب شد تا در بین اعضای انجمن بلديه هم اختلافاتی حاصل و کارها متوقف شود. در نهایت انجمن در پی مذاکرات انجام شده، صورتجلسه‌ای تنظیم و به دلیل مشکلات پیش‌آمده و نبود درآمد درخواست انحلال انجمن را داد. موضوع به وزارت داخله منعکس شد و وزارتخانه هم نظر حکمران استان را خواستار شد. در نهایت با انحلال انجمن که باید از طریق هیئت وزیران صورت می‌گرفت، موافقت نشد. باین‌وجود ادامه مشکلات در دی ماه همان سال استعفا اعضای بلديه به بین اعضا مطرح شد. با این تصمیم سه نفر موقوف و سه نفر مخالف بودند. موضوع توسط شهردار وفاقی به حکومت اصفهان منعکس شد. ولی ظاهراً به دلیل پایان دوره دوساله انجمن اول، حکمران اصفهان دستور برگزاری انتخابات جدید را خطاب به شهردار صادر کرد. این انتخابات طبق برنامه انجام گرفت.

میزان و نحوه دریافت عوارض

در سرتیگ اوراق صادره برای پرداخت عوارض عبارات وزارت مالیه (اداره مالیه اصفهان) سرویس عایدی بلدی وجود دارد. به‌این ترتیب عوارض به آن اداره واریز و سپس به حساب بلديه بلديه مرکز به دنبال یافتن منابع درآمدی جدید بودند. به‌تدریج راه‌های جدید کسب درآمد به روش‌های پیشین اضافه شد. اسنادنشان می‌دهد دریافت عوارض دروازه‌ای یا نوافقی، از محل کشتارگاه، مستغلات قبل از ثبت آن، گذرنامه‌ها، برانه کسب و خودرو از جمله این راه‌ها بودند. با ظهور دوچرخه و خودرو، گرفتن عوارض از این وسایل رایج شد. گاه این دریافت‌ها محل اختلاف بین شهرداری سده و اصفهان می‌شد؛ چنانچه از دوچرخه‌ها که در دهه ۱۳۲۰ وسیله نقلیه سده‌ی برای رفتن به اصفهان بود هم سده و هم اصفهان درخواست عوارض از آن‌ها می‌کردند و کار به اختلاف بین دو بلديه کشید.

در لایه‌لای اسناد

آفتابه‌دزدی در سال ۱۳۲۰ از پست سده

سندی از ۴ اسفند ۱۳۲۰ وجود دارد که نشان می‌دهد در تاریخ مذکور از اداره پست سده واقع در درب محکمه دزدی شده است. در این سند شش قلم اثاثیه که دزدیده شده ذکر شده است. عناوین این اقلام و قیمت هر کدام در شکایات مدیر دفتر پست سده آمده است. مدیر دفتر فردی به نام سهیلی پور بود و شکایت توسط او به عنوان ریاست پاسگاه امنه سده تنظیم شده است. اجناس دزدیده‌شده عبارت‌اند از: آفتابه مسی که عدد به پهای ۴۹ ریال. کاماجدان بدون درب یک عدد به پهای ۴۵ ریال. جام مسی بزرگ یک عدد به پهای ۲۰ ریال. جام مسی آگوشت خوری یک عدد به پهای ۲۰ ریال. بشقاب مسی که عدد به پهای ۱۵ ریال. قاشق مسی یک عدد به پهای ۱۵ ریال. جالب اینکه اجناس مذکور به‌غیراز آفتابه که متعلق به اداره بود بقیه از اموال مدیر پست بوده است. البته در این سرت قاشق چوبی و گوشت‌کوب در مسیر افتاده بودند و برای صاحب اموال باقی مانده‌اند. سند مذکور در مرکز اسناد ملی ایران نگهداری می‌شود.

پایین آمدن سن بروز بیماری های قلبی

قلب، یکی از مهم ترین عضو بدن است، اما بار بیماری و هزینه آن بسیار است و اولین عامل مرگ در جهان محسوب می شود. در این بین چیزی که تغییر کرده سن بروز آن است، بیماری قلب و عروق معمولاً در اثر کهولت سن ایجاد می شود، اما حالا در سن کمتر و حتی از ۳۵ سال دچار این بیماری می شوندکه این بحران به شمار می آید، بهتر است بدانید جوان هایی که امروزه به این بیماری مبتلا می شوند، عوارض بیش از بروز آن در سن کهنسالی است. به طور طبیعی در سن سالمندی عروق دچار تنگی می شود که در این صورت راه ورودی دیگری برای خونرسانی خودبه خود باز می شود، یعنی اگر از یک سمت راه بسته می شود، راه دیگری برای خونرسانی به قلب باز می شود، ولی در سن پایین تر چنین نیست. پس از افزایش مرگ های جانبی رشد می کنند، اما در سن پایین تر اگر راه خون رسانی به قلب بسته شود، مقدار زیادی از عضله قلب از بین می رود و این فرد دیگر برای زندگی کردن توانایی ندارد. دلیل اصلی آن عدم تحرک و تغذیه ناسالم است، بنابراین بهتر است با صرف تغذیه سالم، تحرک کافی، کنترل استرس و دوری از دخانیات سلامت قلبتان را تضمین کنید.

دکتر سید محمد هاشمی، متخصص قلب و عروق

تغذیه سالم؛ عامل مهم برای قلب سالم

خانواده هایی که بیماری قلبی دارند، حالت ژنتیکی است؛ یعنی اگر یک نفر از آنها دچار این بیماری شود، امکان بیماری برای اعضای دیگر خانواده بیشتر است، بنابراین چنین افرادی باید بیشتر مراقب باشند.

اول باید به شیوه طبخ توجه داشت و سعی کنید بیشتر غذاها را بخارپز و آبپز مصرف کنید و به سه اصل تعادل، تنوع و تناسب رعایت شود؛ یعنی به اندازه بخورید، از تمام گروه های غذایی استفاده کرده و طبق شرایط سنی و بدنی تان غذا بخورید. ضمناً نمک و شکر و چربی ها را کاهش دهید و از منابع غذایی همچون: فیبر، منیزیوم، انواع ویتامین ها، پتاسیم، پروتئین و... به خوبی استفاده کنید. بیشتر این منابع غذایی در میوه ها و سبزیجات، غلات و حبوبات موجود هستند.

در حال حاضر مصرف چربی های اشباع، نمک و شکر در بین مردم زیاد است و همین سواد غذایی عامل مهمی در بروز بیماری های غیروابگر مثل بیماری های قلبی عروقی می شود. مریم مقرون، کارشناس تغذیه پژوهشگده قلب و عروق

رژیم غذایی مدیترانه ای؛ موثر در پیشگیری از بیماری قلبی

تغذیه نقش اساسی در خطر بیماری قلبی عروقی ایفا می کند. تعاریف الگوی غذایی مدیترانه ای بدین صورت است که بررسی میزان مصرف چربی تک اشباع نشده به اشباع شده و دریافت فراوان غذاهای مینتی بر گیاه باشد.

اینگونه غذاها عبارت اند از:

میوه ها، سبزیجات و حبوبات، مصرف زیاد غلات کامل، مصرف کم گوشت و فراورده های گوشتی و افزایش مصرف ماهی، مصرف محصولات لبنی، کشورهای منطقه مدیترانه مانند یونان با عادات غذایی متفاوتی که دارند، دارای مرگ کمتر ناشی از بیماری قلبی و عروقی در قیاس با جمعیت های اروپای شمالی یا ایالات متحده آمریکا هستند.

نیلوفر شعاعی، کارشناس ارشد تغذیه و رژیم درمانی

اثر ورزش برای قلب

ورزش در عملکرد قلب و شش ها تاثیر زیادی دارد. یک قلب آهسته آهسته و پر نیرو می تپد و با هر ضربه خود از هر دستگاه نفوذ دیگری خون بیشتری را در سرتاسر بدن به گردش می اندازد. شش ها هم با ورزش کارآمدتر کار می کنند. آنها قادرند با دقت بیشتر انبساط یابند و پر از اکسیژن شوند. ورزش همچنین به انبساط (گشاد کردن) و انقباض (باز کردن) شبکه آوند های خونی بدن که امکان می دهد خون بیشتری به ماهیچه ها و استخوان های اندام های حیاتی بدن برساند، یاری می رساند و نیز به جلوگیری از لخته شدن خون و پایین آوردن تراز چربی در آوند های خونی کمک می کند.

یک قلب تندرست و شش های سالم به معنای طول عمر و انرژی بدنی بیشتر است. شما با آنها آسان تر می توانید با فعالیت های روزانه خود با احساسی از نشاط و آسودگی رویه رو شوید، ورزشی که به مرور کردن قلب و شش ها به کار موثرتر و بهره گیری از حداکثر اکسیژن به هنگام فعالیت یاری می کند.

دکتر ملک ناصر نوبیان

نویسنده کتاب خودیاری خانم ها در حفظ جوانی و شادابی

علل بیماری قلبی به نوع بیماری قلبی شما بستگی دارد. انواع مختلفی از بیماری قلبی وجود دارد. برای درک علل بیماری قلبی، درک نحوه عملکرد قلب کمک می کند.

قلب مانند یک پمپ است. سمت راست قلب شامل دهلیز و بطن راست است. خون را از طریق شریان های ریوی جمع آوری کرده

و به ریه ها پمپاژ می کند. ریه ها به

خون منبع جدیدی از اکسیژن می

دهند. ریه ها همچنین دی اکسید

کربن را که یک محصول زائد است،

خارج می کنند. سپس خون غنی از اکسیژن وارد سمت چپ قلب، از

جمله دهلیز چپ و بطن می شود.

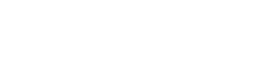
سمت چپ قلب خون را از طریق

علل بیماری قلبی چیست؟

بزرگترین شریان بدن (آتورت) پمپ می کند تا اکسیژن و مواد مغذی را به بافت های سراسر بدن برساند. چهار درپچه قلب با باز کردن تنها یک راه و تنها در مواقعی که لازم باشد، خون شما را به درستی حرکت می دهند.

برای درست کار کردن، درپچه ها باید به درستی شکل گرفته باشند. باید تا انتها باز شوند و باید محکم بسته شوند تا نارسانی (نشتی) نداشته باشند. چهار درپچه عبارتند از: سه لتی، میترال، ریوی، آئورت.

عوامل خطر بیماری های قلبی

تاثیر مستقیم بر این بیماری ها داشته باشد.

پیشگیری اولیه

در حالی که انتخاب های فردی در کنترل این عوامل خطر نقش مناسب ایفا می کنند.

سبک زندگی فعال، سیاست های بهداشتی را می طلبد برای ایجاد محیط هایی که در آن انتخاب های سالم در دسترس و مقرون به صرفه باشند. بنابراین برای پیشگیری از بیماری های قلبی عروقی و پیامد های ناگوار آن:
-رژیم غذایی سالم و متعادل داشته باشید.
-به طور منظم ورزش کنید.
-وزن بدن را در محدوده سالم حفظ کنید.
-از مصرف تنباکو خودداری کنید.
-از الکل اجتناب کنید.
-اعداد خود را بدانید(فشارخون، قندخون، چربی خون،
-داروهای خود را طبق دستور مصرف کنید.
-علام هشداردهنده را بشناسید.

پیشگیری ثانویه

قلب تنبند در یک چرخه مداوم منقبض و آرام می شود. در طول انقباض (سیستول)، بطن های شما محکم فشرده می شوند و خون را به رگ های ریه و بدن وارد می کنند و در طی ریلکسیشن (دیاستول)، بطن ها پر از خون می شوند که از اتاق های فوقانی (دهلیز چپ و راست) می آید. در واقع، سیستم الکتریکی قلب شما باعث تپش آن می شود. ضربان قلب شما تبادل مداوم خون غنی

از اکسیژن با خون فقیر از اکسیژن را کنترل می کند. این مبادله شما را زنده نگه می دارد. سیگنال های الکتریکی از جنبر بالایی سمت راست (دهلیز راست) شروع می شوند و از طریق مسیرهای تخصصی به بطن ها می رسند و سیگنال را برای پمپاژ قلب ارسال می کنند. این سیستم ضربان قلب شما را در یک ریتم هماهنگ و طبیعی نگه می دارد که جریان خون را حفظ می کند.

اگر در حال حاضر با این بیماری زندگی می کنید، اینجاست که پیشگیری ثانویه به کمک می آید مقوله ای که بیش از دوسوم افراد مبتلا از آن بی خبرند.

از پایدندی بیماران به داروها و یک سبک زندگی سالم، برای حمایت از ارائه دهندگان مراقبت های بهداشتی، یا برای ارائه توانبخشی قلبی در بیشتر روشی در دسترس و کاربردیست.

-درمان های ترکیبی: داروهایی که ترکیبی از چند داروی فعال هستند و جهت ساده سازی طرح های درمانی بیماران توسط کاهش تعداد قرص های مورد نیاز در روز، عمل می کنند.

پایدندی به دارو و اثربخشی بیشترین تعداد مرگ در سراسر جهان در سال ۲۰۱۹ شد که ۹٫۱ میلیون یا نزدیک به ۵۰ درصد) از مجموع ۱۸٫۶ میلیون مرگ ناشی از آنها را شامل می شود. در همان سال، خطرات رژیم غذایی ناسالم از بیماری های قلبی عروقی از جمله داروهای ضد انعقاد، اصلاح کننده چربی جدید، داروهای

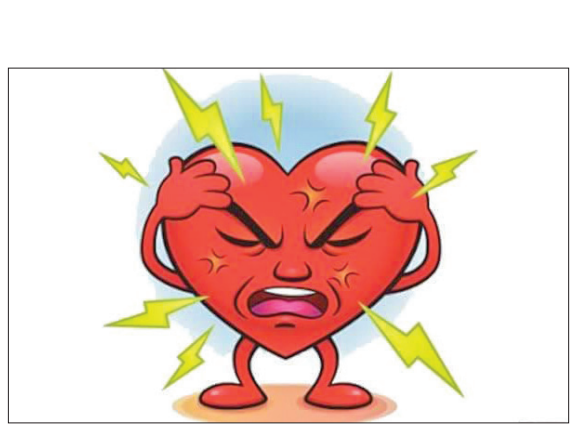
افزایش یافته چربی های غیر HDL، کلسترول LDL، و تری گلیسرید را کاهش می دهد.
-اصلاح کننده چربی جدید، داروهای

جدیدتر ضد دیابت و ضد التهاب. فعال بودن: اگر مبتلا به بیماری های قلبی عروقی هستید یا حتی یک بار آن را از سر گذرانده اید، سالم ماندن و فعال ماندن می تواند به شما کمک بدتر شدن بیماری تان را کاهش دهد.

از زبان آمار

از بین تمام بیماری های قلبی عروقی، بیماری ایسکمیک قلبی باعث بیشترین تعداد مرگ در سراسر جهان در سال ۲۰۱۹ شد که ۹٫۱ میلیون یا نزدیک به ۵۰ درصد) از مجموع ۱۸٫۶ میلیون مرگ ناشی از آنها را شامل می شود. در همان سال، خطرات رژیم غذایی ناسالم از بیماری های قلبی عروقی از جمله داروهای ضد انعقاد، اصلاح کننده چربی جدید، داروهای

تهدید استرس بر قلب

شکم مختل می کند و منجر به سندرم روده تحریک پذیر می شود. همچنین می تواند حساسیت اسیدی معده را بالا ببرد و باعث شود بیشتر احساس سوزش سر معده کنید.

از طریق سیستم عصبی روده ها، اضطراب می تواند باعث تغییر ترکیب کارکرد باکتری های درون روده شما شود و احتمالاً تاثیر بر هضم غذا گذارد. کورتیزول هم می تواند اشتها ی شما را زیاد کند و این به بدن شما می گوید غذای بیشتری بخورد و با تمایل به خوردن، به طور معمول کربوهیدرات ها زیاد می شود. سطح بالای کورتیزول همچنین می تواند باعث شود این کالری

اضافه به صورت لایه چربی روی شکم جمع شود و شروع به آزاد کردن هورمون ها کند و سیستم ایمنی شیمیایی بدن شما شروع به افزایش ماده ای بنام سیتوکین می کند که می تواند خطر بیماری های مزمن مانند بیماری قلبی را افزایش دهد.

در همین حال اضطراب بر سیستم ایمنی سلولی اثر گذاشته و شما را بیشتر مستعد ابتلا به عفونت و کاهش پاسخ به درمان می کند. بنابراین اگر می خواهید عمر طولانی تری داشته باشید، باید از اضطراب جلوگیری کنید. به دلیل اینکه اضطراب به صورت طولانی مدت باعث مرگ سلولی و در نهایت کاهش عمر می شود. در ضمن اضطراب مزمن راه های متعددی برای تخریب سلامت شما دارد مثل: آکنه، ریزش مو، سردرد، تحریک عضلانی، اختلال در تمرکز، خستگی مفرط و تحریک پذیری... به هرحال شما باید به دنبال راهکار باشید

راهکار

حالا به چند راهکار ساده برای کنترل اضطراب اشاره می کنم که در موارد خفیف موثر هستند اما در موارد شدیدتری که باعث می شود عملکرد شغلی و فردی، شخص مضطرب دستخوش آسیب شود، نیاز به کمک فرد متخصص دارد. این راهکارها عبارت اند از: افزایش فعالیت جسمانی و ورزش، پرهیز از مصرف الکل و مواد مخدر، ترک سیگار، کاهش مصرف چای، قهوه، نوشیدنی های کافئین دار، استفاده از تکنیک های یوگا و ریلکسیشن، رژیم غذایی سالم و ساده، مثبت اندیشی و تمرین تنفس عمیق.

سبذ غذایی

گیاهان قلب دوست

با اضافه کردن سیر در غذاهایی که تهیه می کنید، هم طعم غذا را بهتر کرده، هم به بدن و قلب خود کمک می کنید تا بهتر کار کند.

گل گاوزبان

گل گاوزبان خواص قلبی عروقی فراوانی دارد و تسریع کننده و رقیق کننده خون و تقویت کننده قلب است. از خواص دیگر این گیاه ضد تصلب شرائین بودن و کاهش دهنده فشارخون و تپش قلب است.

دارچین و عسل

با مصرف دارچین می توانید از ابتلا به بیماری های قلبی که جزو شایع ترین دلایل مرگ در دنیا محسوب می شود، در امان باشید.

در ضمن ترکیب عسل و یودر دارچین معجونی برای کاهش کلسترول در شریان ها و نجات بیمار از حمله قلبی است.

سیر

پژوهش ها نشان می دهد با مصرف سیر، فشارخون ۵ تا ۱۰ درصد کم می شود، ولی مصرف بیش از حد آن باعث کاهش فشارخون به میزان زیاد می شود.

پس از رشد فزاینده آپارتمان ها و مجتمع های مسکونی که به نوبه خود مانند شهری کوچک در دل شهری بزرگ چشم نوازی می کنند، خلأهایی که در این نوع سیستم شهری پدیدار شد، باعث شد معماران شهری نگاهی عمیق تر به میحت طراحی و ساخت این گونه بناها داشته باشند. طراحی یک مجتمع مسکونی نیازمند توجه به تمام اصول و ضوابط، همچنین فرهنگ و نیاز ساکنان

آینده آن مجموعه خواهد بود تا در کنار آرامش و آسایش ساکنان در درآمدت مانع بروز مشکلات یا عدم تطابق نیازها شود. انتخاب سایت برای مجتمع مسکونی، هنگام انتخاب محل ساخت یک مجتمع مسکونی توجه به شرایط محیطی، دسترسی ها و تأمین رضایت مندی ساکنان بسیار حائز اهمیت است. رضایت مندی ساکنان زمانی کسب می شود که

فرد پاسخ نیازهای خود را از آن مکان به راحتی کسب کند. **حریم خصوصی در طراحی مجتمع مسکونی**: حریم خصوصی از جمله مسائلی است که تأثیر مستقیمی روی زندگی آپارتمانی داشته و توجه و اهمیت به این موضوع با تفکیک فضاها باعث ایجاد حس امنیت و آرامش و اعتماد و رعایت حریم شخصی ساکنان خواهد شد. **دسترسی ها**: دسترسی یک مجتمع

مسکونی از موارد مهم و تأثیرگذار بر کیفیت یک مجموعه است. ساکنان باید بتوانند نیازهای خود را با صرف کمترین زمان و بهترین نتیجه رفع کرده و بدون بروز مشکل از امکانات استفاده کنند. **امنیت و ایمنی**: یک مسکن مطلوب باید به گونه ای طراحی شود که درجات مختلف امنیت را برای ساکنان فراهم کند. این امنیت شامل امنیت در مقابل بلایا و سوانح طبیعی

و همچنین امنیت در برابر سایر آحاد جامعه و امنیت در برابر اثرات ناشی از فعالیت های انسانی و سایر جنبه های امنیت به شمار می رود. **فضای سبز**: از جمله مسائلی که می تواند باعث شکاف عمیق بین خانه های سنتی و مجتمع های مسکونی شود، عدم توجه به حیاط یا فضای سبز هم چوار با ساختمان است. فضای سبز به خودی خود علاوه بر ایجاد زیبایی بصری و

چشم نواز و جان بخشیدن به روح مجموعه، می تواند باعث ارتباطی نزدیک بین ساکنان و فضای مفرح برای کودکان شود. **پارکینگ**: پارکینگ مناسب و درخور بخش لاینفک یک مجتمع مسکونی است؛ زیرا باید بتواند هم امنیت وسایل نقلیه ساکنان را فراهم کند، هم با نزدیکی به واحدهای مسکونی، امکان دسترسی آسان و مناسب برای ساکنان داشته باشد.

مقدمه

در بخش غربی خمینی شهر، درست در جایی که کوه های منظره سر از زمین برمی آورند، آپارتمان های پردیسان به مثابه سربازانی که از مرزهای غربی شهر یاسبانی می کنند، یکی پس از دیگری قد برافراشته و خودنمایی می کنند. طراحی منحصربه فرد این مجموعه که با الهام از فضای کوهستانی صورت گرفته به همراه فضاهای سبزی که غالباً از درختان کم آب مثل زیتون و زیتون وحشی تشکیل شده، هویتی خاص به این بخش از شهر بخشیده است. این مکان که زمانی با هدف خانه دار کردن مردم و همچنین تأمین مسکن بخشی از جمعیت روبه رشد خمینی شهر پیشنهاد شد، اکنون محل سکونت تعداد قابل توجهی از کارمندان ارگان های مختلف دولتی است و سهم قابل توجهی در خانه دار شدن مردم شهر به ویژه قشر متوسط و ضعیف بازی می کند. این مجموعه که از ۱۱۳۰ واحد تشکیل شده و جمعیت آن حدود ۴ هزار نفر را در خود جای داده است، مانند محله ای است کوچک با ویژگی ها و هویت خاص، و از این رو شناخت ابعاد مختلف آن نیازمند مطالعه و بررسی است. از این رو در گزارش حاضر که با همکاری آقای هادی اخوان، رئیس هیئت مدیره مجتمع مسکونی پردیسان و یکی از ساکنان اولیه این مجتمع، تهیه شده است، ابعاد مختلف آن را در جهت آشنایی و شناخت بیشتر با این بخش از شهر مورد تحلیل و بررسی قرار خواهیم داد.

اهمیت فضاهای عمومی در مجتمع های مسکونی

چیزی که مجتمع های مسکونی را از سایر قسمت های شهر جدا می کند، این است که هر یک از ساکنان از یک قسمت از شهر برای سکونت به مجتمع آمده است؛ در نتیجه بر خلاف محلات شهر که در آن ها افراد آشنایی نسبی با یکدیگر دارند، اهالی ساکن در مجتمع های مسکونی شناخت کافی و دقیق نسبت به یکدیگر ندارند و در نتیجه میزان تعاملات اجتماعی آن ها در سطح پایینی است. این پایین بودن میزان تعاملات و مرادات اجتماعی سبب کاهش میزان سرمایه های اجتماعی محل شده و به دنبال آن نرخ نظارت، مشارکت، همکاری و همیاری ساکنان با یکدیگر نیز کاهش می یابد؛ بنابراین نیاز است تا در کنار طراحی و ساخت آپارتمان ها در یک مجتمع مسکونی، همواره فضاهایی نیز برای گرد همایی و تجمع ساکنان در نظر گرفته شود تا بدین وسیله ساکنان با یکدیگر آشنا شوند و ارتباطات آن ها و به دنبال آن سرمایه اجتماعی افزایش یابد.

این درحالی است که شاید یکی از اصلی ترین کمبود های مجتمع مسکونی پردیسان، عدم وجود فضاهای عمومی مناسب و درخور برای گرد همایی ساکنان و تجمع آن ها در اوقات و ایام مختلف باشد.

وضیعت فضاهای عمومی در مجتمع مسکونی پردیسان

۱) فضای باز راه شده: هر چند از ابتدای ساخت مجتمع مسکونی پردیسان فضایی باز در وسط آپارتمان ها در نظر گرفته شده، این فضا به حال خود رها شده است و هنوز با گذشت بیش از یک دهه از ساخت این مجتمع، این فضا نیمه کاره و عملی با استفاده است.

۲) انباری که تبدیل به مرکز فرهنگی شده: به علت فقدان مسجد یا حسینیه در نزدیکی مجتمع و نیاز ساکنان به وجود فضایی برای اقامه نماز و برگزاری عزاداری ها یا جشن ها و... اهالی محل، انباری مجتمع رامون قنابه حسینیه و کانون فرهنگی تبدیل کرده اند. البته واضح است که این مکان فاقد ظرفیت و ویژگی های لازم برای کاربری حسینیه و کانون فرهنگی است.

۳) مسجد در حال ساخت: مسجدی در کنار مجتمع مسکونی پردیسان در حال ساخت است که ساخت آن به دلایلی بسیار طولانی شده و هنوز به پایان نرسیده است؛ همچنین این مسجد بر روی ارتفاعات پایینی کوه بنا شده و بنابراین رفت و آمد به آن می تواند برای برخی کودکان و سالمندان ساکن در مجتمع دشوار باشد.

پردیسی آر میده دریای کوه

با هم به «مجتمع مسکونی پردیسان» سر بزنیم

منبیره رضایی آدریانی

پردیسان کجاست؟

حدفاصل خیابان های باغبان جنوبی و باغبان شمالی، به سمت بلوار شهید مؤذنی و در انتهای غربی شهر، ۲۸ آپارتمان به صورت پنج طبقه روی پیلوت و در قالب یک مجموعه متحدالشکل خودنمایی می کنند. این مجموعه آپارتمان ها که با نام «پردیسان» شناخته می شود، از سمت غرب به کوه های منظره، از شرق به بلوار شهید مؤذنی، از جنوب به شهرک صنعتی دوشاخ و از شمال به پهنه مسکونی منتهی می شود.

موقعیت مجتمع مسکونی پردیسان در خمینی شهر

پردیسان شهرک است یا مجتمع مسکونی؟

شهرک ها مجموعه ای از ترکیب کاربری های مسکونی و فعالیتی هستند که بیرون از محدوده و حریم شهرها ساخته می شوند و دارای مرز و محدوده مشخصی هستند. با توجه به تعریف فوق نمی توان پردیسان را به عنوان شهرک معرفی کرد؛ زیرا این مجموعه درون محدوده و حریم خمینی شهر واقع شده است و بنابراین شهرک نیست.

در نتیجه می توان گفت پردیسان مجتمع مسکونی است. یک مجتمع مسکونی معمولاً از چند بلوک در یک زمین تشکیل می شود که داخل هر بلوک، چندین واحد قرار دارد. مجتمع مسکونی پردیسان متشکل از ۲۸ دستگاه آپارتمان (یا بلوک) به مرکزیت یک فضای باز است. هر آپارتمان شامل ۴۰ واحد مسکونی است و روی هم رفته ۱۱۳۰ واحد مسکونی در این مجموعه قرار دارد.

هدف از ساخت مجتمع مسکونی پردیسان چه بود؟

در دنیا به دنبال افزایش جمعیت و مهاجرت به سمت شهرها در دهه های اخیر، تهیه مسکن مناسب به یکی از مهم ترین نیازهای زندگی شهری تبدیل شده است. در ایران نیز همگام با رشد سریع جمعیت، تولید مسکن انبوه در مجاورت یا داخل شهرها تبدیل به یک نیاز ضروری شده و در این راستا ساخت آپارتمان ها و مجتمع های مسکونی به راه حلی کارآمد برای پاسخ دادن به نیاز تأمین مسکن مناسب مردم در شهرها بدل شده است.

با توجه به تراکم جمعیتی بالا در خمینی شهر که نشان از جمعیت زیاد و فضای محدود دارد، همواره نیاز است تا سیاست هایی جهت تأمین مسکن جمعیت رو به افزایش و به ویژه برای قشر متوسط و ضعیف ارائه شود. در این میان یکی از سیاست های پیشنهادی که بیش از یک دهه پیش جهت تأمین بخشی از مسکن مورد نیاز کارمندان ارگان های دولتی در خمینی شهر پیشنهاد شد، همین پروژه مجتمع مسکونی پردیسان بود. این پروژه که زیر نظر چندین تعاونی شروع به کار کرد، ارگان های مختلف دولتی از جمله: دادگستری، فرهنگیان، دانشگاه آزاد، بهداشت و نیروی انتظامی را تحت پوشش قرار داد. لازم به ذکر است هر چند امکان خرید و فروش واحدهای این مجتمع برای مالکان اصلی وجود دارد، در حال حاضر حدود ۸۰ درصد ساکنان این مجتمع مالکان اصلی و در واقع کارمندان ارگان های دولتی یاد شده هستند که این امر نشان می دهد این افراد خودشان واقعا به مسکن احتیاج داشته اند و واحدها را با هدف سودجویی و خرید و فروش تصاحب نکرده اند.

نظارت بر فروش یا اجاره واحدها، پیگیری های مرتبط با تعمیر و نگهداری جهت فروش و اجاره واحدها به افراد متفرقه ساختمان هاست.

همچنین هیئت مدیره که متشکل از همه مدیران ساختمان هاست، وظیفه نظارت بر وضعیت کلی مجتمع مسکونی پردیسان و همچنین برنامه ریزی و مدیریت برای بهبود و ارتقای وضعیت آن را به عهده دارد.

امنیت

با توجه به اینکه اکثر ساکنان مجتمع مسکونی پردیسان کارمندان دولت هستند و همچنین به علت نظارت خوبی که توسط مدیران جهت فروش و اجاره واحدها به افراد متفرقه صورت می گیرد، امنیت داخلی ساختمان های مجتمع در حد مطلوب و قابل قبولی است؛ همچنین دوربین های امنیتی نظارتی که توسط ساکنان هر ساختمان به صورت مشترک خریداری و نصب شده، تأثیر بسزایی در ارتقای سطح امنیتی ساختمان ها داشته است. علاوه بر این، هیئت مدیره مجتمع مسکونی پردیسان در تلاش هستند تا حصار را دورتادور این مجتمع احداث کنند. قطعاً با ساخت چنین حصار ی ورود و خروج افراد به مجتمع با کنترل بیشتری صورت خواهد گرفت و امکان ورود افراد ناشناس و همچنین سگ های ولگرد به مجتمع سلب گشته و از این طریق امنیت مجموعه ارتقا خواهد یافت.

خدمات و امکانات

• فضای باز مشترک: چنیس ۲۸ آپارتمان مجتمع مسکونی پردیسان با محوریت یک فضای باز در وسط صورت گرفته است. در واقع یک فضای باز که قرار است فضای بازی و فضای سبز مشترک مجموعه باشد، در وسط قرار دارد و ساختمان ها دورتادور آن چینش شده اند. نکته ای که حائز اهمیت است این است که هر چند از ابتدا وجود چنین فضایی در وسط مجتمع پیشنهاد و طراحی شده بوده، با گذشت بیش از یک دهه، هنوز این فضا تکمیل نشده و مورد بهره برداری قرار نگرفته است. به همین علت فقدان یک فضای باز جمعی و همچنین فضایی برای بازی کودکان در این مجتمع به یکی از مشکلات اساسی آن تبدیل شده است.

• فضای سبز: هر چند هر ساختمان دارای یک باغچه اختصاصی است که توسط اهالی همان ساختمان گل کاری و درختکاری شده و نقش بسزایی در زیبایی، سرسبزی و شادابی مجتمع دارد، با توجه به فراق گیری این مجتمع در مجاورت کوه های منظره و همچنین کارگاه های سنگبری دوشاخ و وجود مشکلاتی مثل گردوغبار و آلودگی هوا، نیاز است تا فضای سبز این مجتمع به ویژه در حدفاصل کوه و منطقه صنعتی تا پهنه مسکونی افزایش یابد.

• دسترسی ها: نزدیکی مجتمع مسکونی پردیسان به یکی از میدانی اصلی شهر یعنی میدان نماز، سبب شده تا دسترسی اهالی این مجتمع به انواع کاربری ها و خدمات شهری نسبتاً مطلوب باشد. نزدیکی به پارک ساحلی، فروشگاه منظره، بازار روز منظره، پارک پیروزی، رستوران ها، غذافروشی ها و... از جمله امتیازات این مجتمع است. البته لازم به ذکر است فضاهای پیاده درون و بیرون این مجتمع با کاستی هایی مواجه است و داشتن وسیله نقلیه شخصی برای دستیابی به قسمت های مختلف شهر به یکی از واجبات ساکنان این مجتمع تبدیل شده است. علاوه بر این خرید و فروش هایی مثل قبضایی، نانواایی و خواروبارفروشی که نیاز روزانه ساکنان به ویژه زنان خانه دار است، درون این مجتمع وجود ندارند.

• حمل و نقل عمومی: پس از پیگیری های اعضای هیئت مدیره و همچنین اهالی مجتمع، یک خط از خطوط ناوگان حمل و نقل عمومی درون شهری، آن هم در فاصله زمانی نیم ساعت و به مقصد پایانه قدس به این مجتمع اختصاصی داده شده است.

• پارکینگ: طراحی ساختمان های این مجتمع به صورت پنج طبقه روی پیلوت است که فضای پیلوت به پارک ماشین ها اختصاص یافته است؛ در واقع هر واحد مسکونی در هر ساختمان دارای یک فضای پارکینگ در پیلوت است.

رد پای طبیعت

شاید یکی از بارزترین ویژگی های مجتمع مسکونی پردیسان مجاورت آن با کوه های منظره باشد. این شهرک در قسمت غربی خود به کوه های منظره منتهی می شود؛ یک موهبت طبیعی که هویتی خاص به این بخش از شهر بخشیده است. این مجاورت با کوه سبب شده تا در اکثر معابر شرقی غربی این مجتمع، کردی و راه های دید طبیعی با منظره کوه وجود داشته باشد. همچنین طراحی فضاهای بیرونی این مجتمع غالباً با الهام از طبیعت و به ویژه کوه صورت گرفته است؛ به عنوان مثال، در طراحی پله های مقابل ورودی های اصلی ساختمان ها که با هدف اصلاح و جبران شیب زمین ساخته شده اند، از سنگ های لاشه ای و صیقل نخورده استفاده شده که ناخودآگاه خاطره کوه و فضاهای طبیعی را در ذهن انسان زنده می کند. همچنین اطراف هر ساختمان باغچه هایی وجود دارد که توسط اهالی با انواع مختلف درختان مانند درختان زیبای زیتون، زیتون وحشی، سرو، انار و... و همین طور انواع مختلف گل ها و گیاهان مانند گل های رز، زرزاری، کاکتوس، ناز یخی و... زینت شده است. گل های یاسی رنگ درختان زیتون وحشی در بهار، زیتون های سبزی رنگی که در تابستان زیر پرگ های درختان زیتون می درخشند، گل های درختان انار، زرشک های لاشه ای و صیقل نخورده را از آلود زرزاری از جمله جلوه های طبیعی این مجموعه است که به دست ساکنان ایجاد شده و زیبایی و هویتی منحصربه فرد را به این مجتمع بخشیده است.

طراحی بر اساس طبیعت، دنیای طبیعی را با دنیای مدرن ادغام و فضاهای سالم تر و متعادل تری ایجاد می کند. این طراحی بر اساس این ایده است که انسان ها تمایل ذاتی به طبیعت دارند و بنابراین در هنگام تماشای عناصر طبیعی، شوک فامی شوند و احساس خوشبختی بیشتری دارند. این رویکرد طبیعت را در قلب طراحی داخلی، معماری و شهرسازی قرار می دهد و ارزش زیبایی شناختی طبیعت و تأثیر مثبت آن بر سلامت روان، رفاه و بهره روری را تشخیص می دهد. جدایی از طبیعت و ارگان های طبیعی در جریان زندگی روزمره انسان شهرنشین امروز، یکی از دغدغه های مهم دوران معاصر تلقی می شود و وجود طبیعت و رفتارهای زیست محیطی یک ضرورت به شمار می آید. طراحی بر اساس طبیعت، فضاهایی ایجاد می کند که طبیعت را با نور طبیعی، گیاهان، بافت های ارگانیک و الگوها متعادل می کند.

مزایا و معایب مجاورت باکوه

• امکان کوهنوردی در همه وقت: مجاورت با کوه های منظره سبب شده تا با رفتن از تپه ها و سراسیمایی های کوه به یکی از دردسترس ترین تفریحات ساکنان مجتمع مسکونی پردیسان و به ویژه آن هایی که علاقه مند به ورزش کوهنوردی هستند، تبدیل شود. طبیعت، با ارتفاعات مرتفع، پیش روی انسان ها همواره جذابیتی بی نظیری داشته است. فرازونشیب ها، کوهستانی، همواره انسان را به خود مشغول و احساس آزادی و خلاقیتی بی مانند به او القامی کند. در طول تاریخ، کوه ها به عنوان نمادی از عظمت و تلاش انسان برای بلند شدن به اوج های معنوی و جسمی، همواره جایگاه ویژه ای در فرهنگ ها و آداب مردم داشته اند. کوهنوردی همواره فواید فیزیکی و روحی فراوانی برای انسان داشته است. برخی از این فواید عبارت اند از: تقویت عضلات، بهبود سیستم قلبی و عروقی، کاهش استرس و اضطراب، ارتقای تمرکز و همبستگی اجتماعی.

• برخورداری از دید و منظر طبیعی: ساکنان مجتمع مسکونی پردیسان همواره چشم اندازی زیبا از کوه را به هنگام خروج از خانه مشاهده می کنند. جاری شدن آب از روی کوه به هنگام بارندگی یا برف هایی که در زمستان بر فراز قله ها جا خوش می کنند، زیبایی این منظره را دوچندان می کند. همچنین امکان مشاهده غروب زیبای خورشید در پس کوه نیز منظره ای است که در پردیسان قابل مشاهده است.

• معابر شیب دار: احداث مجتمع مسکونی پردیسان در مجاورت زمین کوهستانی سبب شده تا برخی معابر این مجتمع شیب دار باشند. هر چند این شیب می تواند برای جوان ترها و به ویژه کسانی که به دنبال پیاده روی های مفید هستند خوشایند باشد، از سوی دیگر نیز می تواند برای سالمندان یا افرادی که در راه رفتن مشکل دارند، آزاردهنده باشد.

• غریبه ها و سگ های ولگرد: مجاورت مجتمع مسکونی پردیسان با کوه های منظره امکان ورود غریبه ها و همچنین سگ های ولگرد را به مجموعه افزایش داده است؛ غریبه هایی که شاید در میانشان متعادلان نیز باشند و سگ های ولگردی که ممکن است برای اهالی و به ویژه کودکان دردسرساز شوند. البته تمامی این مشکلات با حصارکشی دور مجتمع تا حدود زیادی مرتفع خواهد شد.

فرصت

سال شانزدهم | چهارشنبه ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۳

بامسبز

صاحب امتیاز: شهرداری خمینی شهر
(سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری)

مدیر مسئول: زهرا حاجی هاشمی

زیر نظر شورای سردبیری

طراح و گرافیسیت: علی نصرآزادانی

نشانی: خمینی شهر، خیابان شهیدمدرس

کوچه ۱۴ خانه تاریخمی مجیبر

پست الکترونیک: forsatsede@yahoo.com

شماره پیامک: ۱۰۰۰۴۳۴۲ شماره تماس: ۳۳۵۱۵۷۰۱

زین قند پارسی

علیرضا حیدری/مدرس ویراستاری

- من از زندگی‌ای که دارم ناراضی‌ام.
- من از این زندگی که دارم ناراضی‌ام.

نکته

- گاهی برای اینکه دو «ی» پشت سر هم نیاید، می‌توانیم پیش از واژه پایان یافته به «ی» (مانند «زندگی»، «صفت اشاره «این» یا «آن» بیاوریم. به طوری که، خواندن و تلفظ جمله اول بسیار راحت تر است و مشکل جمله دوم را ندارد.
- پیدا کردن راه سوم گاهی ساده تر است و درست تر.

با مخاطب های آشنا

با ۱۳۷ تماس بگیرید

غزال هاشمی

-أسفالت كوچه... نیاز به ترمیم و بازسازی دارد.

-در سمت راست خیابان ... نیش کوچه ... گودالی ایجاد شده که هنگام رفت و آمد به لاستیک خودروها آسیب می زند.

-فرونشست خیابان ... که با همت مأموران خدمات شهری پر و رفع خطر شد، نیاز به آسفالت دارد.

واحد آسفالت یکی از پرکارترین و پرمراجعه ترین واحدهای شهرداری است. با راه اندازی سامانه ۱۳۷، شما شهروندان می‌توانید درخواست های خود را بدون مراجعه حضوری، به واحد آسفالت ارسال کنید. مهم ترین نکته درباره این درخواست ها اعلام نشانی دقیق و سرراست از محل است.

یادتان باشد که درخواست های مربوط به روکش آسفالت نیاز به مراجعه حضوری هم دارد، پس اگر کوچه محل سکونت شما تا به حال آسفالت نشده یا آسفالت آن به قدری کهنه و قدیمی است که نیاز به روکش و یک دست سازی دارد، پس از تماس با ۱۳۷ و ثبت درخواست، به واحد آسفالت (ساختمان شماره ۲ شهرداری، واقع در میدان نماز، خیابان فردوسی) هم مراجعه کنید. مراجعه حضوری به دلیل بررسی برداره عوارض است. پیش از اقدام برای روکش آسفالت، لازم است درباره پرداخت عوارض تمامی ساکنان کوچه اطمینان حاصل شود. در صورت پرداخت عوارض است که درخواست روکش در زمان بندی قرار می گیرد.

دیگر درخواست های مربوط به آسفالت نیاز به پرداخت عوارض ندارد؛ بنابراین اگر بخشی از آسفالت کوچه یا خیابانی به هر دلیل تخریب شده و نیاز به لکه گیری دارد، با ۱۳۷ تماس بگیرید؛ اما اگر فرونشستی در محله رخ داده، لازم است ابتدا گودال ایجاد شده با خاک پر شود و در مرحله دوم لکه گیری شود. به این ترتیب فقط درخواست لکه گیری فرونشست پس از رفع خطر در حیطه وظایف واحد آسفالت است.

یکی دیگر از وظایف واحد آسفالت ترمیم تراننه است. این درخواست زمانی ثبت می شود که عملیات حفاری شرکت آب یا گاز به منظور لوله کشی یا نصب علمک، به پایان رسیده باشد؛ بنابراین هرگاه از پایان این عملیات اطمینان پیدا کردید، برای بازسازی و ترمیم آسفالت با ۱۳۷ تماس بگیرید.

گاهی پیش می آید که ساختمانی قدیمی تخریب شده و پس از عقب نشینی در قالب ساختمانی نو ساخته می شود. در چنین نمونه هایی پیشخان این ساختمان به دلیل عقب نشینی نیاز به آسفالت دارد؛ اما به خاطر داشته باشید که آسفالت پیشخان این ساختمان پس از پایان عملیات ساخت وساز انجام می شود. به این ترتیب لازم است همسایگان تا پایان کامل ساختمان صوری و در صورت بی توجهی مالک، مراتب را به سامانه ۱۳۷ گزارش کنند.

اگر در محلی شاهد تخریب آسفالت و زیرسازی بودید، با ۱۳۷ تماس بگیرید. واحد آسفالت برای بازدید به نشانی گفته شده مراجعه خواهد کرد و ترمیم و بازسازی آن محل را در دستور کار قرار خواهد داد.

جمع آوری ضایعات و نخاله های آسفالت برعهده شرکت بیمان کار است؛ اما گاهی اوقات این ضایعات در محل رها می شود؛ به ویژه زمانی که آن محل به دلیلی مثل فرونشست نیاز به لکه گیری داشته است، در این صورت هم می‌توانید با اعلام نشانی دقیق، ۱۳۷ را در جریان قرار دهید. سامانه ۱۳۷ درخواست های شهروندان از واحد آسفالت و حتی پیشنهادهای شما را به گوش عوامل زحمت کش این واحد می‌رساند.

چند و چون نخودچی های دو آتشد

نگاهی به شغل سنتی نخودبریزی

زهرا داویناها "شاه بیگم"، عاقله زنی حکیمه، با وجود این

که افراد زیادی در طی روز جهت طبابت دور و برش بودند شب هنگام بیشتر افراد فامیل زیر کرسی اش دور هم جمع می شدند و شاه بیگم هم با نقل و نخودچی و کشمش از همه پذیرایی می کرد. توی جیبش هم همیشه پر بود از نخودچی دو آتشد و نمکی که به بچه هایی که برای گوش درد و یا دندان درد پیشش می آوردند می داد تا ساکنشان کند. اما این نخودچی ها چطور درست می شود؟ به این سوال آقای محمد علی جعفرزاده، ۶۰ ساله، نخود بریز پاسخ می دهد.

؟

از چند سالگی به این شغل مشغول شدید؟
از بیگی، ۱۰ سالگی.

؟

اماده دهنده شغل پدر هستیید؟
بله، خیلی علاقه داشتم.

؟

به غیر از شما کس دیگری از افراد خانواده به این کار مشغول است؟
قبلا برادرانم نخودبریز بودند ولی بعد دنبال کار سنگ رفتند.

؟

گمان کنم شغل شما فصلی است. می شود توضیح دهید؟
۶ ماه از سال رونق بیشتری دارد، بیشتر زمستان ها کاری کنیم.

؟

۶ ماه دیگر را چه می کنید؟
کارگری، عملگی (و یا خنده می گوید). هر چند این جا هم کارگر مردم هستم.

؟

محصول کارتان چیست؟
در حال حاضر فقط نخودچی. سالهای قبل شکوفه ذرت هم درست می کردم.

؟

از مراحل کارتان بگویید.
بار نخود که می آید، اول نخود ها را با غربال پاک می کنیم و اشغالهایش را می گیریم، بعد توی پاتیل می ریزیم و داغش می کنیم، سپس ۴۸ ساعت می گذاریم تا سرد شود و بعد داخل نم خانه پهنش می کنیم.

؟

نم خانه کجاست؟
زیر هر مغازه نخود بریزی تونلهایی تعبیه شده است با ابعاد مختلف کوچک و بزرگ که سابق بر این ورودیش یک چاه بود. که رفتن به آن با بار، نخود بسیار کار مشکل و طاقت فرسایی بود.

؟

هنوز هم آن چاه یا برجاست؟
خیر، بعد تبدیل به راه پله شد و امروزه به وسیله بالابر نخودها را پایین و بالای می بریم.

؟

پس با این حساب وجود تکنولوژی کمی از کارتان کم کرده؟
بار کارتان کم کرده؟

بله، ولی هنوز هم کار ما نیاز به قوای جسمی دارد.

؟

کودک که در زیر پاتیل قرار دارد، پاتیل (که در آن نخود ها را بو می دهیم، چاره (که با آن نخودچی های داغ را از پاتیل خارج می کنیم)، غربال (۲ نوع قلمس و الوار، بره پاتیل (جهت هم زدن نخود ها).

؟

در حال حاضر کوره توسط گاز کار می کند، سابق چگونه بود؟
قدیم تر ها با هیزم روشن می شد، بعد نفت سیاه جای آن را گرفت و امروزه با گاز کار می کند.

؟

سرداب چیست؟
وارد نم خانه که می شود اطاقک ۳ در ۳ هست که بالاتر از نم خانه اصلی قرار دارد و کبسه های نخود در آن جا در نوبت بو دهی قرار می گیرند.

؟

مرحله بعد چگونه است؟
آخرین مرحله است که مقداری ماسه توی پاتیل می ریزیم و کوره را روشن می کنیم تا پاتیل داغ شود به ۱۸۰ درجه حرارت برسد، بعد مقداری نخود روی ماسه های داغ می ریزیم و به وسیله بره پاتیل که فلزیست همت می ریزیم تا نخودها بود داده و به نخودچی تبدیل شود.

؟

به غیر از نخودچی ساده چیز دیگری هم درست می کنید؟
بله، برای شکری و یا نمکی کردن نخودچی بعد از بو دادن اولیه کمی روغن به نمک ها می ریزیم و به همراه نخودچی ها در پاتیل می ریزیم و با حرارت ۲۰ درجه داغش می کنیم و به این می گوئیم، نخودچی دو آتشد.

جدول

تری از فریبون مستوری پادشاه اشکانی	ولایت می داند	خمس ولایت	بروم ولایت	می شکنم ولایت		زنیور ولایت
				فیلم کریستین سسما	نام ترکی	
←	↓	↓	پدر شعر سینید فریسی زین انداز			↓
از محله های سده						↓
←	←	←	پایتخت فراری پوزگرسیول شمعچی	شتر گردن دراز		↓
علامت مغعول شکمبه	هیج ولایت	آب ولایت	مانن لاجوردی	شتر گردن دراز		↓
←	↓	↓	نوعی رنگ زرد اتر چریس	شتر گردن دراز		↓
←	←	←		شتر گردن دراز		↓
←	←	←	زیمای ولایت	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	خمسینی شهر	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	بغن	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	فیلم هابیه نوسلی آتشفنگی	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	یول حرام	شتر گردن دراز		↓
←	←	←	نابینا	شتر گردن دراز		↓

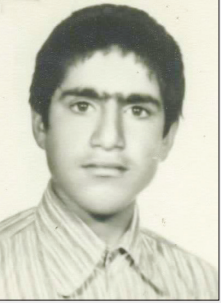
هر خمینی شهری می تواند "شهروند خبرنگار" فرصت باشد

خبرنگار محله، منطقه و شهر خود باشید. شماره تماس: ۳۳۵۱۵۷۰۱

یادگاران

شهید علی کمالی

زینب قصری

در تحسن ماه مبارک رمضان سال ۱۳۵۷ شهر اصفهان در منزل آیت الله خامنه‌ی حضور داشت و در یکی از شب ها که مزدوران ساواک به خانه آیت الله خامنه‌ی حمله و چند نفر از برادران را در اطراف منزل ایشان شهید و مجروح کردند و چند بار نیز با گاز اشک آور به افراد داخل خانه حمله ور شدند. علی خود را به حوض آب انداخت تا از گاز اشک آور صدمه نبیند.

او جوانی بایمان بود که در راهبیمایی ها شرکت فعال داشت و روز یازدهم محرم که عده‌ای چماق به دست نادان به نفع رژیم شعار می دادند، علی با صدای بلند می گفت: «مرگ بر شاه» چند نفر می خواستند او را تحویل ساواک بدهند که نتوانستند.

او از شجاعت والایی برخوردار بود و همیشه با گروهک های وابسته به منافقین مبارزه می کرد، بعضی اوقات عوامل منافقین در اطراف مغازه علی اقدام به فروش روزنامه می کردند، او به آن ها اعتراض می کرد و با آنان درگیری می شد، بعضی از مردم به او می گفتند: «ممکن است به خاطر این اعتراض ها مغازه‌تان را به آتش بکشند یا خودتان را بکشند.» او می گفت: «من برای خدا و اسلام با آن ها مبارزه می کنم و او هیچ کس و هیچ چیز باکی ندارم و نمی ترسم، هر کاری می توانند بکنند.»

در مصاحبه‌ای که در جبهه‌ی او گرفته بودند، گفته بود: «این منافقین با توره‌ها که در پشت جبهه انجام می دهند، می خواهند روحیه ما رزمندگان را تضعیف کنند، ولی بدانند و مطمئن باشند این کارها در روحیه ما هیچ تأثیری نخواهد گذاشت.»

او فردی بایمان، دارای اخلاق متعالی، کوشا و با استعداد بود، با علاقه فراوان در مراسم‌های مذهبی شرکت می کرد و ماه مبارک رمضان در مراسم دعای ایوب‌حوزه حضوری عاشقانه داشت و در کارهای کشاورزی به پدر کمک بسیار می کرد.

علی سال ۱۳۵۹ دوره آموزشی بسیج را طی کرد، اوایل سال ۱۳۶۰ به سبزه‌زار اعزام شد و پس از سه ماه به زادگاه خود باگشت.

پدرش می گوید: «علی مهربان تر و حرف شنوتر از بقیه بچه‌هایم بود. دفعه آخر که می خواست برود، من صحرا بودم، به مادرش گفته بود: شما دعا کنید من حاجت روا بشوم.»

علی در عملیات شکست حصر آبادان رشادت ها آفرید و سپس این حماسه سرای جاوید با تیر مستقیم دشمن به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

زنده با عشق خدا بود و بقا یافت ز مرگ

مردنی داشت که چون زندگی اش زیبا بود

برادرش می گوید یکی از هم‌زمان او به نام آقای احمد دبیدی برای من این طور تعریف کرده است: «علی در عملیات به عنوان امدادگر فعالیت می کرد، شب عملیات برانکار دست او و من بود. دوتفتری یک برانکار داشتیم و مجروحان را از وسط عملیات و خط درگیری به عقب می آوردیم تا مداوا کنند و زخم‌ها را پانسمان کنند. علی با اینکه سن کمی داشت، زورش خوب بود و یک نفر را که می‌گذاشتیم روی برانکار به احنی دوتایی عقب می‌آوردیم. در حالیکه برانکار را باید چهار نفر حمل کنند.»

در حال عقب آوردن مجروحان بودیم که یک عراقی یک تیربار روی خاک ریز جلوی ما سوار کرد، پشت تیربار نشست و ما و بقیه نیروها را در این مسیر به گبار گرفت و رزمندگان شهید یا مجروح شدند. علی گفت: «باید این تیربارچی را خاموش کنیم تا از سرمان دست بردارد.» گفتیم: «چه جوری خاموشش می‌کنی؟» گفت: «حالا ببینیم چه جوری خاموشش می‌کنیم.» چون شب عملیات بود همه تفنگ به شانه‌هایمان بود و نارنجک به قدمان بسته بودیم. علی هم که دو سه تا نارنجک به قدش بود و تفنگ هم داشت، کنار خاک ریز رفت. خاک ریز بلند بود، به زیر سنگر خاک ریز رسید، تیربارچی دشمن او را دید. اما نمی‌توانست سر تیربار را آن قدر پایین کند که او را بزند. این بود که تیربار را رها کرد و اسلحه کلتر را برداشت. بلند شد ایستاد و علی را به گبار بست. همین که ایستاد و علی را زد، در دید دیگر رزمندگان قرار گرفت و او را به گبار بستند و کشتند. در واقع علی تیربار را خاموش کرد.»

وصیت نامه شهید علی کمالی

اینجانب علی کمالی اندانی فرزند رحیم وصیت می‌کنم که بنده با میل خود و عشق فراوان به جنگ بین حق و باطل آمده‌ام، من از پدر و مادرم و برادران و خواهرانم و دوستان و آشنایان تقاضا دارم چنانچه دشمن تیری به قلمب زد و چراغ زندگی‌ام را خاموش کرد و توای پدر و مادرا، روز شهادتم را روز دامادی‌ام بدانید و آن روز را جشن بگیرید، چون من واقعا داماد شده‌ام، من با شهادتم عروسی کرده‌ام، حنایم حیاتی است از خونم.

امکان دارد که جنازه من به دست شما نرسد آنگاه به شهدای کر بلا ببندید و ناراحت نشوید و هر وقت دلتان گرفت به مزار دیگر شهدا بروید و من را جزو آن همه شهید بنگرید؛ آن وقت آرام خواهید گرفت و اگر جنازه‌ام به دستتان رسید، هر کجا که میل پدر و مادرم است دفنم کنید.

پدرم و مادرم و برادرانم! انقلاب خون می‌خواهد، جوان می‌خواهد، ما باید خون بدهیم تا انقلاب پیروز شود، شما این انقلاب جهانی را کم نگیرید که حدود ۷۰ هزار شهید داده است، وصیت من فقط این است که در راه انقلاب کار کنید و جان فشانی کنید و قدر رهبری را داشته باشید.

به امید پیروزی انقلاب اسلامی در سرتاسر جهان.

بر اساس اطلاعات کنگره سرداران و ۲۳۰۰ شهید شهرستان خمینی شهر

طرح: جیدرود، مرسوم کوچکی